

Voorjaarsnota 2020

Colofon

Voorjaarsnota 2020 is een uitgave van de gemeente Renkum

Inhoud en vormgeving

Gemeente Renkum

Inhoudsopgave

Uitgangspunten	3
Leeswijzer	4
Prognose begroting 2020 - 2024	5
Financiële bijstellingen	7
01 Samenleving	8
02 Omgeving	13
03 Organisatie	19
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb.....	23
Bijstellingen neutraal	30
Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen	32
Investeringskredieten	37
Reserves	47

Uitgangspunten

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2020. Deze voorjaarsnota is een rapportage over de eerste drie maanden van het jaar. In deze tussentijdse rapportage melden wij recente mee- en tegenvallers ten opzichte van de Begroting 2020. Daarmee schetsen wij het financiële kader voor de Begroting 2021. Het beleidsmatige kader voor de Begroting 2021 is vastgelegd in de Perspectiefnota 2020-2024 die u gelijktijdig met deze voorjaarsnota ontvangt.

Voorjaarsnota op hoofdlijnen

In deze voorjaarsnota geven wij een prognose van de uitkomsten van de Jaarstukken 2020. Verder scheppen we het financiële kader voor de meerjarenbegroting. Daarvoor actualiseren we de budgetten binnen het bestaande beleid. Ook rapporteren we over de voortgang van de invulling van de taakstellingen en melden we de voortgang van de geplande investeringen.

Meer informatie over de inhoud en de opbouw van de voorjaarsnota, vindt u in de leeswijzer.

Uitgangspunten

Bij de samenstelling van de meerjarenbegroting gelden de volgende uitgangspunten:

- Uitgangspunt is dat het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, met inachtneming van hetgeen door de gemeenteraad is besloten, in de meerjarenbegroting gehandhaafd blijft. Eerder door de raad vastgestelde bezuinigingen en ombuigingen kunnen vanzelfsprekend wel leiden tot afbouw van het voorzieningenniveau.
- Voor de raming van baten lasten wordt in meerjarenperspectief de dynamische of reële methode gehanteerd. T.a.v. loon- en prijscompensatie geldt:
 - de uitgaven worden jaarlijks bijgesteld met de loon- en prijsindex (Prijsontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv meicirculaire). Hiervoor wordt ruimte gereserveerd op de stelpost voor loon- en prijscompensatie;
 - daar waar bij het opstellen van de begroting bekend is dat sprake is van afwijkende prijsontwikkelingen ten opzichte van de index, wordt rekening gehouden met de werkelijke ontwikkelingen (cao ontwikkelingen, afspraken met verbonden partijen, afspraken op basis van overige contracten);
 - de inkomsten (OZB, leges en heffingen) worden jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd (Prijsontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv meicirculaire).
- De vervangingsinvesteringen, die noodzakelijk zijn om bedrijfsmiddelen op een adequaat kwaliteitsniveau te kunnen handhaven, zijn meegenomen in de berekeningen.
- Wij streven naar kostendekkende tarieven voor gemeentelijke heffingen en leges.
- In de meerjarenbegroting is een jaarlijkse stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen van €95.000.
- De (meerjaren)begroting dient sluitend te zijn.

Effecten Covid-19

Op dit moment hebben we allemaal te maken met de gevolgen van de uitbraak van het Coronavirus, COVID-19. De Nederlandse overheid heeft ingrijpende maatregelen genomen om dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke (financiële) gevolgen. In deze Voorjaarsnota hebben we een aantal van deze financiële gevolgen in beeld gebracht. Veel is echter nog onduidelijk. We blijven de consequenties voor onder andere onze inwoners, ondernemers, zorgverleners, culturele sector en verbonden partijen nauwgezet volgen. De impact hiervan op onze begroting voor dit jaar en voor komende jaren zal daarbij steeds duidelijker vorm krijgen. Wij zullen u hierover blijven informeren.

Leeswijzer

Waarom een voorjaarsnota?

In de Financiële verordening is onder andere vastgelegd op welke manier uw raad de planning- & controlcyclus wil vormgeven. In artikel 4 van de financiële verordening is opgenomen dat het college de raad een nota aanbiedt op basis waarvan de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren kunnen worden bepaald. Op basis van deze voorjaarsnota worden de financiële kaders vastgesteld. De perspectiefnota behandelt de beleidsmatige kaders.

Opbouw voorjaarsnota

Deze voorjaarsnota bestaat uit een aantal onderdelen.

Prognose begroting 2020-2024

Dit onderdeel geeft een samenvatting van alle bijstellingen voortvloeiend uit deze voorjaarsnota en de consequenties daarvan voor de uitkomst van de meerjarenbegroting.

Financiële bijstellingen

In de voorjaarsnota legt het college verantwoording af over de eerste drie maanden van 2020 en brengt zij een aantal voor het lopende jaar actuele ontwikkelingen in beeld. Dit resulteert in het bijstellen van een aantal budgetten. Wij vragen u tijdens de raadsbehandeling in te stemmen met deze bijstellingen voor 2020 en de consequenties voor de komende jaren.

In deze voorjaarsnota worden de financiële bijstellingen op hoofdlijnen weergegeven. Dat betekent dat de financiële bijstellingen van € 25.000 en meer toegelicht worden. Financiële bijstellingen van minder dan € 25.000 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting, maar worden niet nader toegelicht.

Bijstellingen neutraal

In dit hoofdstuk worden de financiële bijstellingen die per saldo neutraal zijn weergegeven. Het betreft verschuivingen tussen begrotingsproducten. Het saldo van alle financiële bijstellingen van deze begrotingsproducten is nihil.

Coronacrisis

De effecten van de Coronacrisis zijn financieel verwerkt in de tabellen in het hoofdstuk 'financiële bijstellingen' (zichtbaar aan de omschrijving 'Coronacrisis'). De samenvatting en toelichting van de effecten van de Coronacrisis zijn in een afzonderlijk hoofdstuk weergegeven.

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

In dit hoofdstuk vindt u een specificatie van de nog openstaande taakstellingen. Wij rapporteren de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van deze taakstellingen.

Investeringskredieten

Op basis van de Financiële verordening rapporteren we de voortgang van de in de begroting goedgekeurde investeringen. Zonodig vragen wij u toestemming voor (nieuwe) investeringskredieten.

Reserves

In dit onderdeel geven we aan wat het verwachte verloop van de reserves is inclusief de wijzigingen op basis van deze voorjaarsnota.

Prognose begroting 2020 - 2024

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Primitieve begroting	90	44	271	376	530
Bijstelling vjn i.r.t. reeds genomen raadsbesluiten	0	-52	-14	-14	-14
Subtotaal	90	-8	257	362	516
Bijstelling vjn met resultaat	219	-312	-154	-230	-253
Invulling taakstellingen	-205	-83	-5	0	
Subtotaal	104	-403	98	132	263
Bijstelling vjn meerjarig neutraal	-80	55	25	0	0
Bijstelling vjn i.r.t. Corona	0	0	0	0	0
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	24	-348	123	132	263

vjn = voorjaarsnota

Toelichting:

Het resultaat m.b.t. reeds genomen raadsbesluiten, het resultaat m.b.t. de invulling van taakstellingen, bijstellingen die meerjarig gezien neutraal zijn en het resultaat m.b.t. de Corona crisis zijn afzonderlijk weergegeven.

In de regel 'bijstelling vjn met resultaat' resteert het resultaat m.b.t. overige bijstellingen.

In de volgende tabellen wordt het resultaat m.b.t. reeds genomen raadsbesluiten, het resultaat m.b.t. de invulling van taakstellingen, bijstellingen die meerjarig gezien neutraal zijn en de Corona crisis en samengevat.

Bijstelling vjn i.r.t. reeds genomen raadsbesluiten:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
2E Veilig kruispunt Hogenkampseweg	0	-52	-14	-14	-14
2H Uitvoeringsprogramma klimaat	-150				
2H Uitvoeringsprogramma klimaat	150				
Totaal	0	-52	-14	-14	-14

Invulling taakstellingen:

Een aantal taakstellingen kan niet geheel gerealiseerd worden. Dit heeft een negatief effect op de begroting. Zie voor een verdere toelichting het hoofdstuk 'Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen'.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
1I Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-172				
1I Activerend werk (Wmo)	-30				
1I Sociale raadslieden/ administratieve ondersteuning	-5	-5	-5		
2D Milieuleges invoeren		-24			
2K Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek		-53			
Totaal	-205	-83	-5		

Bijstelling vjn meerjarig neutraal:

	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
2A	Actualisatie kosten Omgevingswet	-80	55	25	0	0
	Totaal	-80	55	25	0	0

Financiële bijstellingen

In dit hoofdstuk zijn de financiële bijstellingen van de lopende (meerjaren)begroting weergegeven. Daarbij komen allereerst de mutaties per programma en de wijzigingen binnen de Algemene dekkingsmiddelen aan de orde. Het totaal van de bijstellingen is weergegeven in de volgende tabel.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
01 Samenleving	-115	-165	-154	-168	-188
02 Omgeving	-115	-78	-59	-84	-83
03 Organisatie	-225	-142	-151	-314	-249
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	593	74	219	320	251
Totaal	139	-310	-144	-245	-269

01 Samenleving

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
1B Onderwijs	-13	-15	-15	-15	-15
1D Gezondheid	-35	-90	-65	-60	-60
1E Zorg en Veiligheid	-50	-50	-50	-50	-50
1F Minima	-19	-3			
1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd	-16	-16	-16	-16	-16
1i Maatwerkvoorzieningen Wmo	18	10	-7	-26	-46
Totaal	-115	-165	-154	-168	-188

Per product volgt een toelichting.

1A Renkum voor Elkaar	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Innovatiebudget jeugd inkomst	25				
Innovatiebudget jeugd uitgaaf	-25				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Innovatiebudget jeugd

Vanuit het regionale transformatiebudget jeugd ontvingen wij in 2019 een budget van € 25.000 om aan lokale transformatieprojecten te besteden. Reden om deze neutraal in de najaarsnota 2019 te verwerken.

In 2019 hebben we een plan (perspectiefnota en kadernota) gemaakt, over hoe we verder willen transformeren. Omdat de diverse projecten nog in de verkenningsfase zaten, is het transformatiebudget in 2019 nog niet aan de diverse projecten uitgegeven. Om het budget zo goed mogelijk te besteden is dit meegenomen naar 2020, zodat het gebruikt kan worden bij de uitwerking/ implementatie van de projecten.

1B Onderwijs	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Aansluiten Regionaal Bureau Leerlingzaken	-13	-15	-15	-15	-15
Onderwijs achterstanden beleid inkomst	108				
Onderwijs achterstanden beleid uitgaaf	-108				
Totaal resultaat	-13	-15	-15	-15	-15

Aansluiten Regionaal Bureau Leerlingzaken

Leerplicht vervult een belangrijke rol wanneer het gaat om preventie en levert een belangrijke bijdrage aan het behalen van onze transformatiedoelen. Het was in dat licht noodzakelijk om een kwalitatieve verbeterslag te maken bij leerplicht. Begin 2020 werd afgewogen om leerplicht "in huis" te houden, of uit te besteden aan het Regionaal Bureau Leerlingzaken [RBL]. Beide opties zouden ons extra middelen kosten. Er is voor gekozen om leerplicht vanaf 2020 uit te laten voeren door het RBL. Met bovenstaande cijfers is de bijdrage aan het RBL conform aan de begroting van

de MGR voor leerplicht. Met het beleggen van leerplicht bij RBL, is er een voordeel op administratie leerplicht (zie 3C begroting).

Onderwijs achterstandenbeleid

De verlening Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid van het Rijk, is hoger dan de bestaande begroting. Door deze extra (aan het Rijk te verantwoorden) inkomsten te begroten, stijgen de onder de regeling vallende begrote uitgaven met hetzelfde bedrag.

1C Sport en bewegen	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
1.Opheffen voorziening sportparken	41	41	41	41	41
2.Jaarlijks onderhoud sportparken	-27	-2	-11	-10	-18
3.Investering sportparken 2020	-11	-18	-17	-17	-17
4.Saldo naar stelpost	-3	-21	-12	-14	-5
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

1 t/m 4 voorziening sportparken

Er is een concept onderhoudsplan is opgesteld voor de periode 2020-2029 (10 jaar). Dit plan maakt onderdeel uit van de gesprekken met de stichtingen en verenigingen om te komen tot overdracht van beheer en onderhoud van de sportparken. De financiële consequenties van dit plan worden voorzien in het 4e kwartaal van 2020 en dan aan de gemeenteraad voorgelegd en indien nodig verwerkt in de begroting 2021.

1. De huidige voorziening sportparken valt vrij nu er geen meerjarig onderhoudsplan (meer) bestaat.

Jaarlijks fluctueren de kosten. Deze bestaan uit 2. het begroot jaarlijkse groot onderhoud en 3. investeringen met meerjarig nut die in 10 jaar worden afgeschreven. Deze worden toegelicht bij nieuwe investeringen in deze voorjaarsnota.

4. Dit budget blijft beschikbaar om in te zetten als dekking voor het later op te stellen plan om te komen tot overdracht en beheer door stichtingen en verenigingen van de sportparken.

1D Gezondheid	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Bestrijding eikenprocessierups	-35	-70	-65	-60	-60
Rattenbestrijding		-20			
Totaal resultaat	-35	-90	-65	-60	-60

Bestrijding eikenprocessierups

Al jaren komt de eikenprocessierups voor in onze gemeente. Jaarlijks zorgen de brandhaartjes voor grote hinder. Bestrijding is er op gericht deze overlast te voorkomen. In 2019 zijn wij geconfronteerd met een piek in het aantal meldingen door een explosieve groei van het aantal nesten in onze gemeente. Tot op heden zijn maatregelen op ad-hoc basis uitgevoerd, vaak ten koste van regulier budget en reguliere werkzaamheden.

De uren en kosten voor bestrijding liepen dusdanig op dat andere reguliere groenwerkzaamheden niet uitgevoerd konden worden. Later dit jaar zal een beleidsstuk verschijnen met daarin de mogelijke keuzes, maar dit is waarschijnlijk niet op tijd gereed om meegenomen te worden in de begroting 2021. Daarom maken we nu een redelijke inschatting van de kosten voor de bestrijding/beheersing van de eikenprocessierups. Naar aanleiding van het komende beleid, kan

deze inschatting worden bijgesteld. Het bevorderen van de biodiversiteit helpt bij het bestrijden van plaagsoorten, zoals de eikenprocessierups.

Door deze keuze zijn we beter voorbereid op kosten die we moeten maken in de toekomst en verkleinen we de kans op onvoorziene kosten.

Wat is nodig voor de bestrijding van de eikenprocessierups:

- Extra capaciteit voor bestrijding.
- De kosten voor de totale bestrijding bedragen € 75.000 in 2019.
- In 2020 kunnen we een bedrag van € 39.800 bekostigen uit het budget onvoorzien.
- Hiermee resteert in 2020 een tekort van € 35.200 welke ten laste van de begroting komt.
- Het bedrag voor de bestrijding van de eikenprocessierups is gebaseerd op de uitgaven in 2019. Theoretisch is de verwachting dat de plaag over zijn hoogtepunt heen komt en dat de bestrijding op basis van natuurlijke vijanden effect heeft. Vandaar verwachten we de eerste jaren een lichte afname van de kosten. Monitoring moet uitwijzen of en in hoeverre dat effect daadwerkelijk optreedt.

Rattenbestrijding

Tot op heden vindt de bestrijding van de overlast van ratten plaats op ad-hoc basis. Bestrijding is nodig omdat ratten ziektes kunnen overbrengen.

In 2020 willen we hiermee planmatig aan de slag gaan door het opstellen van beleidsregels en het planmatig uitvoeren van maatregelen. Daarmee hopen we een plaag te kunnen voorkomen en wanneer dat niet lukt, adequater reageren.

We maken een inschatting van de kosten die we jaarlijks kwijt zijn daarvoor. Monitoring moet uitwijzen of deze kosten naar boven of beneden kunnen worden bijgesteld. De kosten voor de jaren 2022 en verder zijn dus nog niet bekend (in feite PM en niet € 0).

1E Zorg en Veiligheid	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Veilig Thuis	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal resultaat	-50	-50	-50	-50	-50

Veilig Thuis

De begroting van Veilig Thuis is in november 2019 definitief vastgesteld. De grondslag van deze latere vaststelling wordt door Veilig Thuis als volgt aangegeven;

Aanvankelijk is in maart 2019 de concept begroting 2020 opgesteld en aangeboden. Door de explosieve groei van het aantal adviezen en meldingen als gevolg van de invoering van de Verbeterde Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is besloten de begroting pas in november 2019 op te stellen en te bespreken, vanuit de verwachting dat er dan meer zicht is op de effecten. In de tussenliggende maanden zijn de ontwikkelingen met betrekking tot de instroom van adviezen en meldingen gevolgd en gemonitord.

Deze ontwikkeling heeft geleid tot een begrote stijging in de kosten van €1.198.500. Deze zijn te herleiden tot extra kosten die Veilig Thuis als volgt in de begroting 2020 opneemt;

- Groeiscenario	620.000
- CAO Afspraken	70.000
- Verlofrechten	265.000
- Aanpassing organisatie	33.500
- Personele risico's	40.000
- Dekking voorlichting	P.M.
- Overhead irt formatieuitbreiding	170.000

De bijdrage van de gemeente Renkum stijgt door deze ontwikkelingen naar € 223.382. Er is dekking voor maximaal € 173.112. Een verschil van € 50.270 die we in deze voorjaarsnota verwerken (1e bijstel moment). Dit nadeel wordt ook voor € 6.700 gedekt uit de stelpost voor loon-en prijscompensatie binnen programma 4.

1F Minima	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Aanbesteding Gelrepas	-11				
Voedselbank	-8	-3			
Totaal resultaat	-19	-3	0	0	0

Aanbesteding Gelrepas

Om in 2021 gebruik te kunnen maken van een vergaand gedigitaliseerd systeem voor de nieuwe Gelrepas moeten wij in 2020 eerst een investering doen. De geschatte eenmalige implementatiekosten voor gemeente Renkum bedragen € 10.700 (dit is gebaseerd op het aantal houders van de Gelrepas in 2019 in gemeente Renkum). Uw college heeft op 26 maart 2020 ingestemd met het collegevoorstel: "Aanbesteding vernieuwing Gelrepas", waarin u van deze geschatte implementatiekosten op de hoogte bent gebracht.

Voedselbank

Op 9 april 2019 heeft het college van B&W het besluit genomen om Voedselbank Neder-Veluwe e.o. voor haar werkzaamheden jaarlijks een bijdrage te verstrekken van € 2.500 gedurende de zittingsperiode van het huidige college 2018-2022. Voor de duur van de Corona-crisis verwacht de Voedselbank een terugval van de inkomsten, omdat door de social distancing de donaties vanuit kerkcollectes en de particuliere inzamelacties voor de voedselbank vervallen. Maar ook houdt de Voedselbank rekening met een verhoging van de uitgaven, omdat door de beperkte aanvoer van levensmiddelen zij mogelijk meer producten zelf zullen moeten inkopen. Daarom is in overleg met de Voedselbank overeengekomen, dat gemeente Renkum in april 2020 € 7.500 naar de Voedselbank overmaakt en de resterende € 2.500 in april 2021 in plaats van 2022.

1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Intensivering kwaliteitsverbetering MGR	-16	-16	-16	-16	-16
Totaal resultaat	-16	-16	-16	-16	-16

Intensivering kwaliteitsverbetering MGR

Voor de module inkoop is het regionale kwaliteitskader vastgesteld dat toezicht en handhaving ondersteunt.

Voor de uitvoering hiervan is een nieuwe medewerker aangesteld. Daarnaast is er financiële ruimte gemaakt voor 10 onderzoeken per jaar.

Het totaal bedrag is € 250.000 per jaar. Op basis van de verdeelsleutel is dat voor onze gemeente een toename in de kosten van €16.000.

1I Maatwerkvoorzieningen Wmo	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Aanvullende regietaken BVO	-6	-14	-15	-15	-12
Herziene begroting 2020 en MJB doelgroepenvervoer	24	23	7	-12	-34
Totaal resultaat	18	10	-7	-27	-46

Aanvullende regietaken BVO/ Herziene begroting 2020 en MJB doelgroepenvervoer

De herziene begroting 2020 laat na bijstelling een incidenteel voordeel van € 18.000 zien. Het voordeel wordt veroorzaakt door een lager gebruik van het vraagafhankelijk vervoer en de effecten van de aanbesteding. Ook is sprake van een herverdeling van uitvoeringskosten doordat het vervoer voor onze gemeente gematigd stijgt. Daarnaast is de indexering 2020 (NEA-index) 6.7% terwijl deze op 2% werd verwacht. Het routegebonden vervoer laat een toename zien. De provinciale subsidie wordt stapsgewijs afgebouwd en zal in 2024 geheel afgebouwd zijn. De BTW heeft een verder kostenverhogend effect. Deze samenloop leidt in 2024 tot het getoonde nadeel. De in de meerjarenbegroting ingecalculerde loon en prijscompensatie zal gedekt worden uit de centrale stelpost en leidt niet tot een nadeel. Zie hiervoor de paragraaf bijstellingen neutraal.

Covid-19 periode

Vanwege de covid-19-periode zijn regionaal afspraken gemaakt over het doorbetalen van zorg aan de zorgaanbieders. Het gaat hierbij om een doorbetaling van de huidige dienstverlening, van alternatieve dienstverlening of zelfs bij het ontbreken van dienstverlening gedurende deze covid 19-periode. Wij volgen de hiervoor opgestelde landelijke richtlijnen. Dit doen wij zowel bij de aanbieders die wij voor zorg in natura hebben gecontracteerd alsook voor de inwoners die op basis van een persoonsgebonden budget hun zorg inkopen. Wij hebben op dit moment hierdoor niet in beeld hoe de structurele zorgvraag zich ontwikkelt. Zowel in natura als op basis van pgb. Daarnaast brengt de huidige periode ook met zich mee dat problematieken mogelijk verzaard worden, omdat de dienstverlening op een alternatieve wijze dient te worden verleend conform RIVM-richtlijnen. Dit is een effect dat pas later zichtbaar zal worden. Bovendien weten wij op dit moment nog niet welke bijdrage wij vanuit het Rijk kunnen verwachten ter compensatie in dezen. Wij trachten een beter inzicht hierin te bieden bij de eerstvolgende bestuursrapportage(s) sociaal domein en in ieder geval bij de najaarsnota later dit jaar.

02 Omgeving

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	-80	55	25		
2E Verkeer	-62	-92	-18	-18	-18
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie		-20	-45	-45	-45
2O Groenonderhoud	-1	-21	-21	-21	-21
2P Wegen, straten en pleinen	15				
2Q Bos en natuurbeheer	13				
Totaal	-115	-78	-59	-84	-83

Per product volgt een toelichting.

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Actualisatie kosten omgevingswet	-80	55	25		
Visie Klingelbeek	-50				
Saldo van baten en lasten	-130	55	25	0	0
Mutatie reserve					
Visie Klingelbeek	50				
Totaal resultaat	-80	55	25	0	0

Actualisatie kosten omgevingswet

Hoewel de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld (was 1 januari 2021) zetten we de werkzaamheden die reeds in gang zijn gezet door. Er is een wettelijk minimum dat gemeente Renkum onder meer op het gebied van de DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) moet regelen. Daarnaast is in een raadsopdracht vastgelegd dat de gemeente uiterlijk medio 2021 een omgevingsvisie heeft vastgesteld.

Er zijn dus twee grote projecten gestart: het project Omgevingsvisie en het project Implementatie DSO.

Het grootste deel van de werkzaamheden moeten in piekjaar 2020 plaatsvinden. Daarnaast zullen in 2020 rondom het DSO nog veel beleidskeuzes gemaakt moeten worden m.b.t. de invulling van regionale samenwerking, regionale aanbesteding, dienstverlening en archivering. Software leveranciers zijn nog aan het bouwen aan de nieuwe applicaties terwijl er continue verbetering en verfijning wordt aangebracht aan de specificaties.

De twee projecten hebben forse consequenties voor de werkpakketten van onze medewerkers; niet alle werkzaamheden kunnen door onze eigen medewerkers worden gerealiseerd. Inhuur is noodzakelijk. Knelpunten in de bemensing voor 2020 zitten bij de projectleiding/opstellen omgevingsvisie, projectleider DSO en GEO medewerker. Daarnaast zijn extra handen noodzakelijk om medewerkers te ondersteunen en te ontlasten (onder andere op het gebied van "data op orde") omdat de werkzaamheden voor de Omgevingswet extra werk betreft en bij medewerkers komt die al vol zitten met regulier werk.

Met het inschakelen van externe hulp komen de kosten in 2020 naar verwachting rond de € 180.000 te liggen. Wij verwachten dat de kosten in 2021 lager komen te liggen dan de

beschikbare € 100.000, omdat in 2020 de bulk van het werk wordt verricht. De omgevingsvisie is eind van 2020 al in concept gereed en op het gebied van de DSO is de benodigde software aangeschaft en in werking en zijn de gemeentelijke verordeningen ten dele al digitaal gemaakt. De kosten voor externe inhuur 2021 zullen met de kennis van nu ongeveer € 45.000 bedragen (€ 25.000 voor de omgevingsvisie en € 20.000 voor de DSO).

Wij stellen voor budget over te hevelen van 2021 naar 2020 om het noodzakelijk te werk te kunnen doen. Het tekort dat dan in 2021 ontstaat kunnen we opvangen uit de beschikbare middelen 2022. Ook is het denkbaar dat in 2021 aanvullend budget moet worden aangevraagd als de kosten hoger komen te liggen dan wij nu verwachten.

Visie Klingelbeek

Het doel voor de Klingelbeek is om de komende periode te komen tot een breed gedragen ruimtelijke visie voor de Klingelbeek, zodat er een integrale gebiedsvisie ontstaat voor zowel de Klingelbeek als de Hes. Deze nieuwe aanpak wordt omarmd door buurtbewoners c.q. de grondeigenaren in het plangebied. Geconcludeerd is dat de 'oude' koers van actieve grondverwerving niet haalbaar is en er dus een nieuwe koers gevolgd moet worden.

De bedoeling is om in een participatie-traject met de grondeigenaren een ruimtelijke visie (kaderstellend document) voor de Klingelbeek te formuleren waarbinnen de grondeigenaren zelf straks hun bouwplannen kunnen realiseren (zelfrealisatie). In de 'oude' situatie van actieve grondverwerving was dit niet mogelijk. Het voordeel van de nieuwe situatie is dat de grondeigenaren hun bouwplannen sneller kunnen uitvoeren en niet langer afhankelijk zijn van de grondverwerving door de gemeente.

Voor het opstellen van deze ruimtelijke visie zullen advieskosten worden gemaakt. Vanuit efficiency en professionaliteitsoverwegingen kiest de gemeente voor dezelfde adviseurs die ook al betrokken zijn bij de transformatie van de Hes.

In de najaarsnota 2019 werd naar schatting rekening gehouden met € 60.000 aan advieskosten, waarvan de verwachting was dat € 25.000 in 2019 zou worden besteed en € 35.000 in 2020. Het bedrag van € 25.000 is in 2019 niet besteed vanwege personele capaciteitsproblemen en daardoor komen te vervallen. Inmiddels is meer inzicht verkregen in de te verwachten adviseurskosten op basis van offerte(n). De actuele verwachting is dat een bedrag van in totaal € 85.000 benodigd is. Kortom € 50.000 aanvullend op de € 35.000 die nog gereserveerd staat voor 2020. Om dit bedrag te bekostigen is er voldoende dekking vanuit de reserve revitalisering bedrijventerreinen. De verwachting is dat dit bedrag volledig besteed zal worden in 2020. Door de huidige maatregelen als gevolg van COVID-19 wordt het proces vertraagd en bestaat de kans dat een gedeelte van dit bedrag later besteed zal worden in 2021.

2E Verkeer	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Kalimaropad	-3	-4	-4	-4	-4
Mobiliteitsfonds Regio Arnhem Nijmegen	-41				
Uitbreiding formatie verkeer	-18	-36			
Veilig kruispunt Hogenkampseweg (motie)		-52	-14	-14	-14
Totaal resultaat	-62	-92	-18	-18	-18

Kalimaropad

Naar aanleiding van een door u ingediend amendement over het verleggen van dit pad als er voldoende financiële ruimte zou zijn in het MUP, zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart. Door nadelen op andere projecten is de ruimte binnen het MUP vervallen. De voorbereidingen zijn gestart waardoor er verwachtingen in de buurt zijn gewekt dat het project ook doorgaat. De investeringskosten bedragen € 60.000, jaarlijkse lasten voor deze investering bedragen ongeveer € 4.000. We stellen voor het MUP met dit bedrag te verhogen.

Mobiliteitsfonds Regio Arnhem Nijmegen

Regionale samenwerking op mobiliteitsvlak is noodzakelijk. We kunnen een grotere bijdrage van Rijk en Provincie verwachten als we ook als regio bijdragen. Er is een regionale mobiliteitsvisie en projectenlijst opgesteld. Om deze projecten vlot te trekken en aan te jagen is een regionaal mobiliteitsfonds ingesteld. Hier is door gemeenten een eenmalige storting gedaan. Als Renkum hadden we dit nog niet geregeld. We stellen voor dit nu te doen (€41.000).

Concreet betekent dit ondersteuning voor de projecten Spooronderdoorgang Wolfheze, fietsbrug aan spoorbrug, HOV Arnhem-Wageningen en nieuw fietspad Oosterbeek-de Liemers (Over de noord).

Uitbreiding formatie verkeer

De laatste jaren kampen we met grote achterstanden bij het team Verkeer. Uit analyse blijkt dat onze formatie flink beneden het gemiddelde ligt. Gemiddeld genomen geldt voor kleine-middelgrote gemeenten 1 verkeerskundige per 10.000 inwoners, wat uit zou komen op 3,2 fte. Wij hebben 2,3 fte beschikbaar. Dit is nauwelijks voldoende om alleen de wettelijke taken uit te voeren. Bijvoorbeeld het voorbereiden van projecten gaat dus direct ten koste van onze dienstverlening.

Wij stellen voor om de formatie tijdelijk uit te breiden met 0,5 fte (uitbreiding zo beperkt mogelijk, gezien de gemeente financiën). Een nadere analyse moet uitwijzen of deze uitbreiding structureel nodig is.

Veilig kruispunt Hogenkampseweg

Op 22 april heeft u besloten om de kruising Hogenkampseweg aan te passen. Zoals aangegeven in het voorstel betekent dit een wijziging van de begroting.

2H Energie en klimaat	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Regeling Reductie Energieverbruik (inkomsten)	81	20			
Regeling Reductie Energieverbruik (uitgaven)	-81	-20			
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

RRE subsidie

Wij ontvingen vanuit het rijk een subsidie vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik van 100.800 euro. Het geld is bedoeld om huiseigenaren te stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen. Gemeente en vijf wijkinitiatieven (HeveaInitiatief, Stenen Kruis, Weverstraat eo duurzaam, Fluitersmaat en Clusterwoningen Doorwerth) voeren dit project samen uit, daarbij gefaciliteerd door het EnergieLoket ELMG.

2J Ondernemen en bedrijvigheid	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Inzet KAN-gelden voor Ruimtelijke visie Oosterbeek	5				
Ruimtelijke visie Oosterbeek	-5				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Ruimtelijke Visie Oosterbeek

Voor de Ruimtelijke Visie Oosterbeek is in 2019 budget gebruikt van Economie en in 2020 ca. € 5.000 uit het Budget Wonen (KAN-Gelden).

2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Airborneregio			-25	-25	-25
Cultuur-en Erfgoedpacten		-20	-20	-20	-20
Totaal resultaat	0	-20	-45	-45	-45

Airborneregio

Op 17 september 2016 hebben de Airbornegemeenten (inclusief Renkum), provincie Gelderland en het vfonds afgesproken de samenwerking te intensiveren om het verhaal van de Slag om Arnhem te blijven vertellen. Hiervoor is een Masterplan opgesteld, waarin naast herdenken ook aandacht is voor de pijlers beseffen en beleven, gekoppeld aan recreatie, toerisme, werkgelegenheid en vrijwilligerswerk. Deze samenwerking werd betaald uit incidentele middelen. Vanaf 2022 stellen wij hiervoor structureel budget beschikbaar.

Cultuur-en Erfgoedpacten

De provincie stelt voor de Cultuur-en erfgoed pacten budget beschikbaar voor regionale activiteiten, zoals in ons geval binnen het samenwerkingsverband De Veluwezoom (Rheden, Rozendaal, Arnhem, Renkum, Wageningen). Deelname aan een regio cultuur- en erfgoedpact is afhankelijk van de cofinanciering door de gemeente. De cofinanciering is in de afgelopen periode betaald uit incidentele middelen. Vanaf 2021 stellen wij hier structureel budget voor beschikbaar.

2M Water en riolering	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Mutatie voorziening GRP	-53				
Planning GRP	53				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Eenmalige (onderzoeks)activiteiten (€6.000)

Een aantal activiteiten die voor dit jaar gebudgetteerd staat, wordt niet in 2020 uitgevoerd (onderzoek risicogestuurd rioolbeheer, overstorten Zandweg en Waterweg Renkum). Een andere activiteit (foutaansluitingen Wolfhezerweg) is bijna afgerond en is goedkoper geworden. Daar staan ook activiteiten tegenover die duurder uitpakken (actualisatie meetplan) of waar activiteiten (dus uitgaven) later dan gepland gaan plaatsvinden.

Onderhoud (€ 133.000)

Een deel van het reinigen en inspecteren van het vrijvervalriool in de uiterwaarden wordt uitgesteld naar 2021 (bijstelling van -110K). Zo geven we de aannemer meer ruimte om zijn planning te optimaliseren wat naar verwachting leidt tot een lagere inschrijving voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Daarnaast verwachten we naar aanleiding van afgelopen jaar minder budget (-40K) nodig te hebben om de wortels in het riool te verwijderen. Ook verwachten minder onderhoud aan de gemalen en IBA's dan eerder begroot (-13K).

In verband met het uitvoeren van putinspecties is meer budget nodig voor het reinigen en inspecteren van het vrijvervalriool (bijstelling 30K).

Reparaties (-€ 60.000)

Bijna alle HWA maatregelen (met uitzondering van 1) zoals deze in het MUP riolering zijn opgenomen zijn uitgevoerd waardoor het budget uitgeput is. Deze nog niet uitgevoerde maatregel wordt komend jaar integraal uitgevoerd met de reconstructie van het project Enkweg en Groenendaalseweg. Het geraamde budget is € 35.000 en verklaart hiermee een deel van de hierboven genoemde bijstelling.

In verband met een achterstand in het herstel van kapotte kolken gaan we dit jaar een inhaalslag uitvoeren op het herstel (30K). Voor het lokaal herstel van waterpasserende verharding verwachten we dit jaar minder budget nodig te hebben (-5K).

Terugkerende (onderzoeks)activiteiten (-€ 26.000)

Om de basis van het stelsel in het beheersysteem (deels) op orde te brengen is € 20.000 meer nodig dan begroot. Hiervoor is ook € 9.000 meer nodig voor het digitaliseren van bijzondere putconstructies.

De uitgaven ten behoeve van lidmaatschappen en contributies is de afgelopen jaren gestegen waardoor een bijstelling van € 2.500 is opgenomen.

Maatregel M16 (nader onderzoek naar BRP-knelpunt Van Ingenweg) kunnen we pas in gang zetten als M3 en M4 (meetplan/analyse meetgegevens) afgerond zijn. Deze maatregelen zijn nog niet afgerond, waardoor M16 nog niet plaatsvindt. Het begrote bedrag hiervoor kan voor dit jaar vervallen.

Verbeteringen (15.000)

In 2020 stonden 2 maatregelen gebudgetteerd die beiden niet in 2020 plaatsvinden. 1 van de 2 is helemaal niet meer nodig. In een nieuw kostendekkingsplan wordt hier rekening mee gehouden.

Lozing afvalwater (€ 5.000)

Naar aanleiding van de afgelopen jaren hebben we meer inkomsten uit de aanslagen ten behoeve van het lozen van afvalwater.

Communicatie en beleving (-€ 21.000)

Het budget zal met name ingezet worden op de thema's afkoppelen en vergroenen. Een uitvoeringsprogramma daarvoor is in de maak. Verder wordt het budget ingezet om klimaatadaptieve maatregelen verder uit te werken en de start van de uitvoering te financieren.

Mutatie voorziening GRP

Per saldo is er een voordeel van € 53.000. Dit wordt in de voorziening GRP gestort. Hierdoor blijft het budget beschikbaar voor uitvoering van de activiteiten/ maatregelen e.d.

20 Groenonderhoud	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Bestrijden japanse duizendknoop		-20	-20	-20	-20
De Connectie	-1	-1	-1	-1	-1
Totaal resultaat	-1	-21	-21	-21	-21

Bestrijden Japanse duizendknoop

Japanse duizendknoop is een invasieve exoot die door zijn enorme groei­kracht schade kan geven aan de infrastructuur en inheemse soorten verdringt. Tot op heden zijn maatregelen op ad-hoc basis uitgevoerd, vaak ten koste van regulier budget en reguliere werkzaamheden. Ook zijn vrijwilligers actief bij de bestrijding, de Japanse duizendknoopbrigade. Daarnaast is echter meer nodig. Voor de bestrijding van Japanse Duizendknoop is momenteel geen apart budget beschikbaar. De structurele uitgaven hiervoor zijn een inschatting. Wij willen de bestrijding zo milieuvriendelijk mogelijk doen.

2P Wegen, straten en pleinen	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Groot wegenonderhoud (uit reserve)	-70				
Straatreiniging Airbornewandeltocht	15				
Saldo van baten en lasten	-55	0	0	0	0
Mutatie reserve					
Groot wegenonderhoud (uit reserve)	70				
Totaal resultaat	15	0	0	0	0

Groot wegenonderhoud (uit reserve)

Het budget in de reserve wegenonderhoud wordt in 2020 ingezet ten behoeve van het groot onderhoud van wegen.

Straatreiniging Airbornewandeltocht

Als gevolg van de Corona crisis gaat de Airbornewandeltocht dit jaar niet door. Om deze reden valt het budget voor de straat­reiniging vrij.

2Q Bos en natuurbeheer	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Houtverkoop	13				
Totaal resultaat	13	0	0	0	0

Houtverkoop

De inkomsten uit houtverkoop fluctueren jaarlijks als gevolg van vraag en aanbod. Dit jaar verwachten wij door gunstige aanbesteding van de houtverkoop een extra bedrag van € 13.000 binnen te halen bovenop het begrote bedrag van € 30.750.

03 Organisatie

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
3A Dienstverlening	34	-18	-21	-20	-18
3C Organisatie en bedrijfsvoering	-37	-124	-130	-294	-231
3E Samenwerkingsverbanden	-223				
Totaal	-225	-142	-151	-314	-249

Per product volgt een toelichting.

3A Dienstverlening	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Leges naturalisatie	8	8	8	8	8
Verkiezingen	32	-20	-23	-22	-20
VOG	-6	-6	-6	-6	-6
Totaal resultaat	34	-18	-21	-20	-18

Verkiezingen

We hebben een analyse gemaakt van de werkelijke kosten die we maken per verkiezing en dit opgenomen in de begroting.

3C Organisatie en bedrijfsvoering	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Accountantskosten	-45	-15	-15	-15	-15
Accountantskosten - Meerwerk controle 2018	-10				
Actualisatie investeringsplan ICT	3	-5	-5	-11	-8
Afdracht WKR	30				
Apparatuur werkplek - beeldschermen	-4	-4	-4	-4	-4
Applicatiebeheer ICT	-87	-87	-87	-87	-87
Connectie; informatieveiligheid 2019 - 2020	-26				
De Connectie	69	-28	-34	-198	-135
Documentatie en lidmaatschappen	10	10	10	10	10
Formatie ICT 2020 - 2021	-120	-80			
Projecten ICT 2020	-114				
Saldo van baten en lasten	-293	-209	-135	-305	-239
Mutatie reserve					
Actualisatie investeringsplan ICT	-3	5	5	11	8
Connectie; informatieveiligheid 2019 - 2020	26				
Formatie ICT 2020 - 2021	120	80			
Projecten ICT 2020	114				
Totaal resultaat	-37	-124	-130	-294	-231

Accountantskosten

In 2019 is een nieuwe accountant gevonden die de controle van de jaarrekening zal doen. Omdat de markt voor de accountantsdiensten erg krap is en omdat de regelgeving voor controle van de jaarrekening steeds strakker wordt is de offereerde prijs ongeveer € 15.000 hoger dan het beschikbare budget.

Omdat de accountant pas laat in 2019 is gevonden zal in het jaar 2020 twee keer de interim controle worden uitgevoerd, namelijk voor 2019 en voor 2020. De kosten, inclusief de voorbereiding, bedragen per interim controle ongeveer € 30.000.

Accountantskosten - Meerwerk controle 2018

Voor de controle van de jaarrekening 2018 is meerwerk in rekening gebracht van € 56.605. Wij waren het niet eens met deze meerwerknota. Op basis van de onderbouwing van het meerwerk was een bedrag van € 20.000 voor ons acceptabel. Dit is ook verwerkt in de jaarrekening 2019. Na onderhandelingen op alle niveaus is overeengekomen om uiteindelijk € 30.000 te betalen aan meerwerk. Dit levert dan nog een nadeel op van € 10.000 voor 2020.

Afdracht WKR

De afdracht WKR is een budget dat is gereserveerd voor de belasting die betaald moet worden als de forfaitaire ruimte wordt overschreden. Over het bedrag dat de forfaitaire ruimte overschrijdt, betaalt de organisatie 80% belasting.

De gemeente Renkum verwacht in 2020 de forfaitaire ruimte binnen de WKR zeer beperkt te overschrijden. Dit vanwege lagere uitgaven voor diverse vergoedingen en verstrekkingen.

Investeringsplan ICT/Projecten ICT/Formatie ICT 2020 - 2021

In 2019 heeft bij zowel De Connectie als de gemeente de prioriteit gelegen om bestaande basissystemen en processen op orde te brengen, conform de adviezen uit verschillende onderzoeken die hebben plaatsgevonden. Daarnaast heeft er een zoektocht plaatsgevonden van de organisatie naar bezuinigingen (Perspectiefnota etc.). Dit alles heeft ertoe geleid dat andere projecten en investeringen zijn uitgesteld in 2019. In 2020 worden ICT projecten en investeringen weer opgepakt. In totaal worden voor een bedrag van € 436.000 aan projecten opgepakt, waarbij voor de duur van 1,5 jaar extra inzet wordt ingezet. Voor € 122.000 kunnen deze lasten gedekt worden uit het structureel beschikbaar budget van. De extra incidentele projectlasten (€ 314.000) worden gedekt uit de egalisatiereserve ICT. Ter ondersteuning van projecten die vanuit de Connectie worden aangestuurd ten behoeve van de 3 gemeenten wordt tot eind 2020 tijdelijk capaciteit ingezet in verband met een vacature op het gebied van informatieadviesing. Ook deze kosten worden gedekt uit de egalisatiereserve ICT.

Het investeringsplan is geactualiseerd. De daarop betrekking hebbende fluctuerende financiële consequenties worden middels dotatie en onttrekking uit de reserve ICT geëgaliseerd. Zie hiervoor ook de paragraaf nieuwe investeringen voor de hoogte van de investeringen en de toelichting op de reserve ICT voor wat betreft de dotatie en onttrekkingen.

Apparatuur werkplek - beeldschermen

Voor de lease van 100 dubbele beeldschermen voor de flexplekken en voor de medewerkers die met meer dan 2 systemen werken, berekent de Connectie extra structurele lasten groot € 4.400.

Applicatiebeheer ICT

Een aantal projecten voor 2020 leiden tot extra structurele lasten (€ 87.000) in de vorm van licenties en onderhoud, welke niet opgevangen kunnen worden binnen het beschikbare budget voor applicatiebeheer.

Het gaat hierbij om een wettelijke eis vanuit de Omgevingswet (DSO), betere dienstverlening naar de klant toe vanuit Burgerzaken (Portal key2Burgerzaken), vervanging van software door de samenwerking/De Connectie (Social Intranet), vervanging van legacy software voor het fysieke archief (Docman) en het kunnen zoeken in het digitale Pandenarchief.

Connectie: Informatieveiligheid 2019-2020

In de voorjaarsnota 2019 is geld vrijgemaakt om aanzienlijke security risico's af te wenden en te voldoen aan de wettelijke eisen conform BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten). Directe aanleiding daarvoor was het onderzoek van de Rekenkamer van de gemeente Arnhem naar privacy en informatieveiligheid. Een deel van deze maatregelen wordt in 2020 afgerond. Tegenover deze kosten staat een onttrekking aan de reserve ICT.

De Connectie

In de eerste bestuursrapportage 2020 van de Connectie is een aantal kaderwijzigingen opgenomen, waardoor onze bijdrage aan de Connectie toeneemt. Dit betreft wijzigingen in verband met:

- de wettelijke plicht om vanaf 1 januari 2022 de WOZ-taxaties van woningen te baseren op de gebruiksoppervlakte;
- aanpassingen van het arbobudget om daarmee te voldoen aan arbowetgeving;
- consequenties van de uitgevoerde onderhoudsrondes in de functiewaardering;
- maatregelen binnen ICT. Additionele formatie op functioneel applicatiebeheer en de projecten 1!Connect en 2!Connect leiden ertoe dat de basis verder op orde komt en dat we uitkomen op CMM 2 niveau en een geharmoniseerde ICT omgeving.

Voor de ICT maatregelen was vooralsnog t/m 2022 geld gereserveerd binnen de begroting. Voor de structurele doorwerking diende in samenspraak met de informatieadviseurs van de gemeenten eerst nog een nadere uitwerking plaats te vinden van het programma 2!Connect. Deze nadere uitwerking is gemaakt en bevestigt het eerdere beeld van de benodigde structurele lasten. Die zijn nu conform afspraak verwerkt in de MJPB van de Connectie. In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met een afbouw van de in 2019 additioneel beschikbaar gestelde formatie voor technisch applicatiebeheer. De verwachting is dat, door verdere rationalisatie en harmonisatie van het applicatielandschap van de drie gemeenten, op termijn minder technisch applicatiebeheer nodig zal zijn. Daartegenover zien we de ontwikkeling van het steeds belangrijker worden van informatisering voor onze primaire processen en de kosten die daarmee gemoeid zijn toenemen, zie ook hierboven de stijgende kosten voor applicatiebeheer. Via benchmarks gaan we periodiek monitoren of onze ICT-kosten niet uit de pas lopen.

Documentatie en lidmaatschappen

Eind 2019 zijn alle abonnementen voor documentatie en de lidmaatschappen beoordeelt op nut en noodzakelijkheid. Wat niet langer nut of noodzaak had is opgezegd. Het resultaat van deze actie is € 10.000 structureel vanaf 2020.

3E Samenwerkingsverbanden	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Cofinanciering	-223				
Totaal resultaat	-223	0	0	0	0

Cofinanciering

Het restant van het in het Coalitie-akkoord beschikbaar gestelde budget voor cofinanciering wordt hier pragmatisch begroot tot duidelijk is waar binnen de programma's de cofinanciering werkelijk geboekt kan worden. De dekking is opgenomen onder 4C algemene dekkingsmiddelen.

04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
4A Algemene uitkering	303				
4B Belastingen	-1	-1	-1	-1	-1
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	290	75	220	321	252
Totaal	593	74	219	320	251

Per product volgt een toelichting.

4A Algemene uitkering	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Algemene uitkering gemeentefonds nacalculatie 2019	215				
Klimaatakkoord decembercirculaire 2019	88				
Totaal resultaat	303	0	0	0	0

Algemene uitkering gemeentefonds nacalculatie 2019

De meicirculaire is gekoppeld aan de Voorjaarsnota van de rijksoverheid. De Voorjaarsnota geeft weer de mutaties ten opzichte van de Miljoenennota, zoals die verwerkt is in de septembercirculaire. De Voorjaarsnota 2020 is onlangs verzonden naar de Tweede Kamer. Daar staat het volgende in over afrekening 2019.

- Afrekening onderuitputting 2019. Daar was in forse mate sprake van, maar het kabinet heeft in de Najaarsnota besloten tot € 1,3 miljard reserveringen te doen ten behoeve van prioriteiten als klimaat en onderwijs. Die reserveringen zijn aangemerkt als uitgaven in het kader van de normeringsmethodiek (samen de trap op en af). In de periode na de Najaarsnota zijn de uitgaven zich redelijk volgens budget verlopen. De afrekening bedraagt € 16 miljoen positief, corresponderend met een accres van 6,15%. Dit levert een voordeel op van ongeveer € 25.000.
- Afrekening BCF-plafond 2019. Over het jaar 2019 ontvangen gemeenten sinds de septembercirculaire 2019 een voorschot van macro € 81 miljoen. Daar komt in de meicirculaire 2020 een afrekening op ten opzichte van het voorschot. Die bedraagt € 32 miljoen positief. Dit levert een voordeel op van ongeveer € 50.000. Het voorschot van € 81 miljoen hebben wij gereserveerd voor een mogelijke tegenvaller bij de afrekening 2019. Deze reservering bedraagt € 140.000 en kan vrij vallen.

Dit betekent dat er een totaal voordeel van € 215.000 voor 2020.

Klimaatakkoord decembercirculaire 2019

In de decembercirculaire 2019 hebben wij middelen ontvangen van € 238.000 in verband met het klimaatakkoord. Deze middelen zijn gereserveerd.

In april is besloten om van dit bedrag € 150.000 te gebruiken voor het uitvoeringsprogramma klimaat. Het resterende deel van € 88.000 wordt als voordeel ingeboekt.

4C Overige algemene dekkingsmiddelen	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024
Aanvulling stelpost loon- en prijsontwikkeling	-15				
Dividend BNG 2019	-36				
Rente resultaat	112	68	213	314	245
Veilig Thuis	7	7	7	7	7
Saldo van baten en lasten	68	75	220	321	252
Mutatie reserve					
Cofinanciering	223				
Totaal resultaat	290	75	220	321	252

Aanvulling stelpost loon- en prijsontwikkeling

In de voorjaarsnota is voor 2020 een bedrag van € 757.000 uit de stelpost loon-en prijsontwikkeling gehaald. Er was een bedrag van € 742.000 beschikbaar binnen de stelpost.

Omschrijving	2020
AWN sociale lasten 2020	3.792
Correctie decentrale overige P-budgetten	-11.618
Indexering abonnement PAUW	-287
Indexering MFC Doelum conform contracten	-6.063
L&P Doelgroepenvervoer	-41.101
L&P Exploitatie ICT	-17.750
L&P jeugd Zin en PGB	-288.863
L&P openbaar bibliotheekwerk	-16.440
L&P PGB Wmo	-19.875
L&P Wmo begeleiding	-85.078
L&P Wmo hulpmiddelen	-29.295
L&P Wmo ondersteuning thuis	-80.098
Prijsontwikkeling Microsoft licenties	-31.000
Stelpost L&P de Connectie	-127.000
Veilig Thuis	-6.700
Eindtotaal	-757.376

Dividend BNG 2019

Over 2019 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 163 miljoen (2018: EUR 337 miljoen). BNG Bank stelt conform het kapitalisatie- en dividendbeleid voor om EUR 71 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. Dit is 50% van de nettowinst na aftrek van dividend aan de verschaffers van hybride kapitaal. Het dividend bedraagt EUR 1,27 per aandeel. Voor Renkum komt dat neer op €113.986.

In de begroting hebben we rekening gehouden met een dividend van € 193.575 voor de BNG en de ACV samen (150.106 BNG, 43.469 ACV). Dit levert een nadeel van € 36.120 op.

Renteresultaat

Op 24 april is een langlopende lening aangetrokken van € 10 miljoen voor een looptijd van 20 jaar met een lineaire aflossing. De rente voor deze lening bedraagt 0,525% op jaarbasis. In de begroting was rekening gehouden met drie leningen, namelijk € 2,5 miljoen met 1% rente eind 2019, € 5 miljoen met 1,5% rente halverwege 2020 en € 5 miljoen met 2,0% rente halverwege 2021. Er wordt wel rekening gehouden dat in 2021 een lening nodig is van € 2,5 miljoen zodat de volume van nieuwe leningen gelijk blijft met de begroting.

Daarnaast is ook gekeken naar de financiering met kort geld. Door de lage rente en de afname van de volume van het financieringstekort is op de begrote rente voor kort lopende rente ook een voordeel in te boeken.

Als gevolg van de lage rente zijn wij wel verplicht om de rekenrente te verlagen. Dit heeft invloed op de heffingen van riool en afval omdat deze maximaal 100% kosten dekkend mag zijn. Voorlopig wordt ingeschat dat dit ongeveer € 55.000 nadeel oplevert door lagere heffingen.

Rente over	2020	2021	2022	2023	2024
Langlopende lening	26.000	74.000	130.000	113.000	96.000
kortlopende lening	86.000	49.000	138.000	256.000	204.000
totaal leningen	112.000	123.000	268.000	369.000	300.000
effect op heffingen	0	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
totaal	112.000	68.000	213.000	314.000	245.000

Mutatie reserve (Cofinanciering)

Voor de toelichting verwijzen we u naar product 3E Samenwerkingsverbanden.

Onvoorzien

In de stelpost onvoorzien was € 95.000 begroot. Als gevolg van onderstaande inzet van deze stelpost, resteert er geen budget meer in deze stelpost.

Eikenprocessierups ten laste van onvoorzien

Al jaren komt de eikenprocessierups voor in onze gemeente. Jaarlijks zorgen de brandhaartjes voor grote hinder. In 2019 zijn wij geconfronteerd met een piek in het aantal meldingen door een explosieve groei van het aantal nesten in onze gemeente. De uren en kosten voor bestrijding liepen dusdanig op dat andere reguliere werkzaamheden niet uitgevoerd konden worden.

Voor 2020 willen we goed voorbereid zijn.

·Er is extra capaciteit voor bestrijding ingekocht.

·Wij willen de coördinatie van de bestrijding bij een externe projectleider neerleggen om de ambtelijke organisatie te ontlasten.

·De kosten voor de totale bestrijding bedragen € 75.000 waarvan een bedrag van € 39.800 ten laste komt van het budget onvoorzien.

·Hiermee resteert een tekort van € 35.200 welke ten laste van de begroting komt.

(zie tevens product 2O Groenonderhoud)

Kosten onderzoek planschade uit onvoorzien

De verplichte externe advieskosten voor planschadeverzoeken, die door inwoners zijn ingediend, kunnen we niet verhalen op derden. Deze kosten zijn voor de gemeente. De hoeveelheid verzoeken zijn nooit te voorspellen. Daarom worden deze advieskosten al jaren op 'onvoorzien' geboekt. Dit jaar tot op heden 1 planschadeverzoek ontvangen en behandeld.

(zie tevens product 2C Bestemmings/Omgevingsplannen)

Rattenbestrijding uit onvoorzien

Als gevolg van een acute rattenoverlast is de openbare orde & veiligheid, waarbij vooral de volksgezondheid, in gevaar gekomen. Samen met de woningcorporatie en GGD wordt gezocht naar structurele oplossingen.

Deze bestaan uit:

- inventariseren van het probleem
- bestrijden van rattenoverlast
- informeren van de inwoners
- nemen van structurele maatregelen ter voorkomen van de overlast in de toekomst.

Hiervoor heeft het college besloten om een bedrag van € 54.000 uit onvoorzien te besteden.

Effecten Coronacrisis

Op dit moment hebben we allemaal te maken met de gevolgen van de uitbraak van het Coronavirus, COVID-19.

De Nederlandse overheid heeft ingrijpende maatregelen genomen om dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke (financiële) gevolgen.

In deze voorjaarsnota hebben we een aantal van deze financiële gevolgen in beeld gebracht. Veel is echter nog onduidelijk. We blijven de consequenties voor onder andere onze inwoners, ondernemers, zorgverleners, culturele sector en verbonden partijen nauwgezet volgen. De impact hiervan op onze begroting voor dit jaar en voor komende jaren zal daarbij steeds duidelijker vorm krijgen. Wij zullen u hierover blijven informeren.

In deze voorjaarsnota zijn de volgende financiële bijstellingen verwerkt:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
1E/ 1J/ 3C Inhuur	-267				
1J Uitvoering TOZO (1e t/m 3e voorschot)	-6.817				
1J Vangnetuitkering BUIG 2019	-15				
3C Diverse uitgaven	-11				
3F Raadsprocessen	-5				
4B Lagere toeristenbelasting als gevolg van de coronacrisis	-155				
Totaal lasten	-7.270				
1J Rijksbijdrage TOZO (1e t/m 3e voorschot)	6.817				
4A Verwachte vergoeding i.r.t. Coronacrisis	453				
Totaal baten	7.270				
Saldo	0				

Inhuur

Als gevolg van de Corona-crisis hebben we op diverse beleidsterreinen extra capaciteit ingehuurd.

- Voor de uitvoering van de TOZO worden een projectleider en een inkomensconsulent ingehuurd. Een coach sociaal team wordt ingehuurd in verband met het anders werken als gevolg van de coronasituatie en de caseload.
- Daarnaast kopen wij extra ondersteuning voor ondernemers in voor het aanvragen van de diverse ondersteuningsmaatregelen bij SamenZP (dekking uit de rijkscompensatie uitvoering TOZO).
- Voor extra handhaving van de noodverordening wordt een BOA type 1 ingehuurd.
- Om voldoende communicatieondersteuning te bieden is de bezetting van het team uitgebreid.
- M.b.t. ICT wordt ingehuurd voor achtervang en inzet op afroep op continuïteit applicaties en applicaties Sociaal domein.

Uitvoering TOZO

Wij geven sinds medio maart 2020 uitvoering aan de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). Het kabinet heeft aangegeven dat gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de uitkeringen en uitvoeringskosten. Gemeenten verantwoorden de uitgaven en ontvangen een vast bedrag per besluit voor de uitvoeringskosten. Er zijn drie voorschotten ontvangen van in totaal € 6.817.000. Medio mei hebben wij meer dan 400 aanvragen ontvangen en zijn we gestart met het verstrekken van voorschotten.

Vangnetuitkering BUIG 2019

Van het in 2019 gerealiseerde tekort op de uitkeringsuitgaven kan voor een bedrag van € 14.500 een beroep worden gedaan op de Vangnetuitkering Participatiewet. Deze aanvraag behelst, afgezien van het indienen van de aanvraag bij de Toetsingscommissie Participatiewet, het nemen van additionele interne en externe kostenreducerende maatregelen vóór het indienen van de aanvraag. De uitvoering Werk en Inkomen is echter sinds maart dit jaar volledig gericht op het beheersen van de gevolgen van de Corona-crisis voor de bestandsontwikkeling en de uitvoering van de TOZO.

Het college heeft overwogen om geen aanvraag voor te bereiden voor een Vangnetuitkering. Gezien het geringe bedrag is besloten om de prioriteit voor Werk en Inkomen bij de uitvoering van de TOZO en het beheersen van de bestandsontwikkeling te leggen. De prioriteit wordt niet gelegd bij het organiseren en uitvoeren van extra kostenreducerende maatregelen om aan de voorwaarden voor de Vangnetuitkering te voldoen. Dit betekent dat het bedrag dat voor een Vangnetuitkering in aanmerking komt, € 14.500, als nadeel meegenomen wordt.

Diverse uitgaven

Het betreft uitgaven ten behoeve van communicatie (drukwerk, ontwerp, filmpjes, banieren etc.), interne facilitaire kosten (zoals plexiglas schermen) en ondernemers (zoals het onder de aandacht brengen van gratis lokale ondernemerscoaches, het organiseren van een online webinar die ondernemers kan inspireren en het in het leven roepen van een online tegoedbonnensysteem). Om de lintjesregen veilig door te kunnen laten gaan zijn filmpjes gemaakt.

Raadsprocessen

De Spoedwet Digitale Besluitvorming is 9 april 2020 van kracht geworden. Dit betekent dat digitale besluitvorming door de gemeenteraad tijdelijk mogelijk is geworden. De Renkumse raad maakt gebruik van deze tijdelijke verruiming van de Gemeentewet en vergadert digitaal zolang dit wettelijk mogelijk is. Het mogelijk maken van digitaal vergaderen brengt kosten met zich mee (update encoder, gebruik Teams, beschikbaar stellen van devices aan raads- en commissieleden, etc.).

Lagere toeristenbelasting

Gezien de Coronacrisis verwachten we dat het aantal toeristische overnachtingen in onze gemeente is afgenomen. Genoemd bedrag is een eerste inschatting. In de najaarsnota verwachten we een meer onderbouwde inschatting te kunnen doen.

Verwachte vergoeding i.r.t. Coronacrisis

In deze voorjaarsnota zijn diverse kosten en lagere opbrengsten opgenomen als gevolg van de Coronacrisis. Zowel het rijk als de provincie hebben aangegeven dat zij de gemeenten zullen compenseren voor deze kosten. De provincie heeft concreet een subsidieregeling afgekondigd waar wij een beroep kunnen doen op € 88.755. Dit bedrag is bedoeld voor acute hulp op de korte termijn en faciliteert het inhuren van personeel voor het uitvoeren van vitale functies (waaronder BOA's en medewerkers voor communicatie en onderwijs), noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en door de gemeente te verlenen noodhulp aan gemeenschapsvoorzieningen, culturele instellingen, sportverenigingen en instellingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Vanuit het rijk is nog geen concrete informatie ontvangen. Vooralsnog zijn wij er in deze voorjaarsnota vanuit gegaan dat de ontvangsten vanuit rijk en provincie gelijk zullen zijn aan de te maken kosten.

Bijstellingen neutraal

In het voorgaande onderdeel zijn financiële bijstellingen met een resultaat weergegeven. Daarnaast zijn in deze voorjaarsnota een aantal verschuivingen verwerkt die per saldo neutraal zijn. We geven deze separaat weer waardoor het gemakkelijker zichtbaar is welke bijstellingen het resultaat beïnvloeden en welke dat niet doen.

De verschuivingen die per saldo neutraal zijn, zijn in de volgende tabel weergegeven:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
1A. Renkum voor Elkaar	-69	-69	-69	-69	-69
1B. Onderwijs	22	25	25	25	25
1C. Sport & bewegen	13	3	3	3	3
1D. Gezondheid	-1	-1	-1	-1	-1
1E. Zorg en veiligheid	-208	-262	-262	-262	-262
1F. Minimabeleid	-16	-16	-16	-16	-16
1G. Integratie en participatie nieuwkomers	-3	-3	-3	-3	-3
1H. Maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp	518	468	468	468	468
1I. Maatwerkvoorzieningen: Wmo	7	-38	-35	-35	-13
1J. Inkomensvoorziening	62	62	62	62	62
1 Transformatie sociaal domein	-98				
2A. Ruimtelijke ontwikkeling/ Omgevingswet	-7	-7	-7	-7	-7
2B. Wonen	-3	-3	-3	-3	-3
2C. Bestemmingsplannen/ Omgevingsplannen	-9	-10	-10	-10	-10
2D. Omgevingsvergunning	-3	19	19	19	19
2E. Verkeer	15	15	15	15	15
2F. Landschap, natuur en landgoederen	4	-1	-1	-1	-1
2G. Milieu en duurzaamheid	1	1	1	1	1
2H. Energie en klimaat	151	1	1	1	1
2J. Ondernemen en bedrijvigheid	-8	-67	-67	-67	-67
2K. Recreatie en toerisme	-5	-5	-5	-5	-5
2L. Kunst, cultuur en cultuurhistorie	37	-10	-10	-10	-10
2M. Water en riolering	-28	-28	-28	-28	-28
2N. Afvalverwijdering en -verwerking	-3	-3	-3	-3	-3
2O. Groenonderhoud	5	-35	-35	-35	-35
2P. Wegen, straten en pleinen	-32	-32	-32	-32	-32
2Q. Bos en natuurbeheer	12	12	12	12	12
3A. Dienstverlening	-4	-4	-4	-4	-4
3B. Dorpsgericht werken	-1	-1	-1	-1	-1
3C. Organisatie en bedrijfsvoering	680	722	722	722	722
3D. Huisvesting / Gemeentehuis	-5	-5	-5	-5	-5

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
3E. Samenwerkingsverbanden	-62	59	59	59	59
3F. Goed bestuur	27	27	27	27	27
4A. Algemene uitkering	-150				
4C. Overige algemene dekkingsmiddelen	-743	-813	-816	-816	-838
4D. Onvoorzien	-95				
Totaal	0	0	0	0	0

Kostenverdeelstaat

In deze voorjaarsnota is de kostenverdeling geactualiseerd. Binnen de kostenverdeling worden de kosten van de teams toegerekend aan de producten binnen de programma's. De kosten van de teams worden voornamelijk verdeeld op basis van begrote urenbesteding aan de diverse producten.

Actualisatie van de urenverdeling heeft tot gevolg dat er verschuivingen optreden van de personeelslasten die aan de diverse producten worden toegerekend. Deze verschuivingen zijn per saldo neutraal en zijn tevens in de cijfers in de vorige tabel weergegeven.

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

In de primitieve Begroting 2020 resteerde een bedrag van € 1.042.000 aan openstaande bijstellingen en ombuigingen voor jaarlaag 2020. Inmiddels is daarvan € 552.000 ingevuld en is € 205.000 niet in te vullen in 2020. Er resteert een nog in te vullen taakstelling van € 285.000. Het meerjarig verloop is in de volgende tabel weergegeven:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Primitieve begroting	1.042	1.915	2.386	2.774
Ingevuld t/m voorjaarsnota	-552	-524	-526	-539
Niet in te vullen taakstelling	-205	-83	-5	0
Restant taakstelling	285	1.308	1.855	2.235

Niet in te vullen taakstelling

Een deel van de bijstellingen en ombuigingen blijkt niet geheel in te vullen en hebben we om die reden af moeten boeken. Het betreft:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
1I. Maatwerkvoorzieningen	-170			
1I. Activerend werk	-30			
1I. Sociale raadsliden/ administratieve ondersteuning	-5	-5	-5	
2D. Milieuleges invoeren		-24		
2K. Taakstelling Concertzaal		-53		
Resultaat taakstelling	-205	-83	-5	

Voortgang:

Prod	bedragen x € 1.000	Oorspronkelijk			
		2020	2021	2022	2023
1B.5	Taalbevordering	10	30	50	160
1B.6	Kunst- en cultuureducatie	40	100	100	100
1C	Gerichte beweeginterventies en inrichten samenwerkingsverband (platform)	27	42	80	80
1C	Minimaal voorzieningenniveau afgestemd op de basissporten	0	14	23	23
1H	Volumereductie Zorg in Natura	0	250	500	750
1H	Verlaging PGB jeugd	0	50	50	50
1I	Verlaging PGB Wmo	50	50	50	50
1I	Algemene voorzieningen	145	145	145	145
1I	Maatwerkvoorzieningen	270	270	270	270
1I	Activerend werk	52	52	52	52
1I	Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	66	66	66	66
1I	Sociale raadsliden/administratieve ondersteuning	7	7	7	7
1I	Meerkostenregeling	200	200	200	200
1I	Onafhankelijke cliëntondersteuning	20	114	114	114

Openstaand na VJN 2020				
2020	2021	2022	2023	
0	30	50	160	
40	100	100	100	
27	42	80	80	
0	14	23	23	
0	250	500	750	
0	50	50	50	
46	46	46	46	
0	0	0	0	
100	270	270	270	
22	52	52	52	
0	0	0	0	
2	2	2	7	
0	0	0	0	
0	114	114	114	

Voortgang			
Inhoud	Planning	Financiën	Risico's
=	=	=	=
=	=	=	=
=	=	=	=
=	=	=	=
-	-	-	-
=	=	=	=
=	=	=	=
-	-	-	-
=	=	=	=
=	=	=	=

Prod	bedragen x € 1.000	Oorspronkelijk				Openstaand na VJN 2020				Voortgang			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	Inhoud	Planning	Financiën	Risico's
1I	Right to Challenge	50	50	50	50	0	0	0	0	=	=	=	=
1J	Uitvoering bestuursopdracht Werk & Inkomen	0	275	412	412	0	275	412	412	=	=	=	=
1J	Het beëindigen van de overeenkomst voor de collectieve ziektekostenverzekering	45	45	45	45	0	0	0	0	=	=	=	=
1J	Het versoberen van bovenwettelijke verstrekkingen binnen de bijzondere bijstand: bijstellen vermogenstoets	8	8	8	8	8	8	8	8	=	=	=	=
1J	Het versoberen van de bijzondere bijstand: het invoeren van een drempelbedrag van €134	40	40	40	40	40	40	40	40	=	=	=	=
2B	Actualiseren Nota wonen	0	0	0	11	0	0	0	0	=	=	=	=
2D	Milieuleges invoeren	0	24	24	24	0	0	24	24	-	-	-	=
2K	Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek	0	54	54	54	0	0	54	54	=	=	=	=
2O	Gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken	10	20	30	40	0	10	20	30	=	=	=	=
2O	Onderhoudsniveau groen versoberen	0	5	10	15	0	5	10	15	=	=	=	=

Prod	bedragen x € 1.000	Oorspronkelijk			
		2020	2021	2022	2023
2P	Afsluiten onverharde wegen (termijn 1 tot 5 jaar: €10)	2	4	6	8
	Totaal	1.042	1.915	2.386	2.774

Openstaand na VJN 2020			
2020	2021	2022	2023
0	0	0	0
285	1.308	1.855	2.235

Voortgang			
Inhoud	Planning	Financiën	Risico's
=	=	=	=

= conform plan; - wijkt af in negatieve zin; + wijkt af in positieve zin

1H. Volume reductie Zorg In Natura

Het is nog onzeker of de taakstelling jeugd (volledig) behaald zal worden.

Om de taakstelling jeugd (gedeeltelijk) toch te kunnen behalen, wordt er extra projectmatige capaciteit ingezet om de maatregelen zoals omschreven in de kadernota te implementeren.

Naast het effect van de implementatie van de maatregelen, spelen er bij jeugd diverse onzekerheden, zoals invoering van het woonplaatsbeginsel, de voogdijregeling, de komst van de Hoenderloo groep en het kabinetsbeleid, waarvan we onvoldoende in kunnen schatten wat voor financiële gevolgen deze hebben.

1I. Maatwerkvoorzieningen (-170K)

Deze ombuiging van de maatwerkvoorzieningen betreft begeleiding, ondersteuning thuis, hulpmiddelen/woonvoorzieningen/ individuele vervoersvoorzieningen, collectief vervoer en de algemene werkwijze met betrekking tot herindicatie. Er zijn een aantal zaken te benoemen die ons belemmeren in het volledig realiseren van de taakstelling.

De komst van het abonnementstarief per 1-1-2019 resulteerde in een forse toename van het aantal aanvragen voor maatwerkvoorzieningen. Dit pakt op 3 manieren nadelig uit ten opzichte van de ombuiging. Er worden meer aanvragen gedaan en toegekend voor voorzieningen, er worden minder eigen bijdragen ontvangen, én de verzwaarde caseload biedt minder ruimte voor de uitvoering van de afschaling van de voorziening bij herindicatie. Daarnaast kan de nieuwe regionale inkoop per 1-7-2020 pas in Q3 2020 effect gaan sorteren voor wat betreft (groeps)begeleiding, activerend werk en ondersteuning in het huishouden. Verder is de aanbesteding voor hulpmiddelen vanwege de covid-19 vertraagd, waardoor de opzet van een scootmobielpool en rolstoelpool pas na 1-7-2020 wordt geëffectueerd. Daarnaast brengt de covid-19-periode onzekerheid met zich mee over de ontwikkeling van de zorgvraag en de mogelijke verzwaaring daarvan vanwege het uitblijven van zorg/ alternatieve zorgverlening. Ook brengt het uitblijven van zorg/ alternatieve dienstverlening een verdere terugloop met zich mee van de ontvangen eigen bijdragen. Om de ombuiging toch (gedeeltelijk) te kunnen behalen zetten wij extra projectmatige capaciteit in ten behoeve van de implementatie van de voorgenomen maatregelen.

1I. Activerend werk (-30K)

Deze ombuiging betreft het ombuigen van dagbesteding naar activerend werk. Om deze ombuiging (gedeeltelijk) te kunnen behalen zetten wij extra projectmatige capaciteit in om de voorgenomen maatregel te implementeren.

1I Sociale Raadsliden/ administratieve ondersteuning (-5K)

De huidige covid-19 periode gaat meer capaciteit vragen voor administratieve ondersteuning dan alleen door de rechtswinkel kan worden ingevuld. Wij voorzien dat deze covid-19 periode voor een langere termijn effecten sorteert en stemmen daarom af met zowel Humanitas als de Rechtswinkel voor 2021. Op dit moment resulteert dit in een deels te realiseren bezuiniging van 1.800. Daarnaast onderzoeken wij voor 2022 en verder de volledige scope van cliëntondersteuning en leggen daarin keuzes aan u voor per 2022.

2D. Milieuleges invoeren (Milieubeheer -24K in 2021)

Omdat we pas milieuleges kunnen heffen op het moment dat de Omgevingswet in werking is getreden zullen we in 2021 geen inkomsten uit milieuleges ontvangen.

2K. Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek (-53K)

Wij verwachten pas in de loop van dit jaar toe te komen aan dit project. Daardoor is het niet zeker of de vanaf 2021 ingeboekte taakstelling voor de jaarlaag 2021 reëel is.

Investeringskredieten

Nieuwe investeringen

Beschikbaar stellen investeringskredieten

Een 'investeringskrediet' betreft een door uw raad beschikbaar gesteld bedrag voor een concrete investering. Uw raad kan dit bedrag beschikbaar stellen bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels b.v. de voor- of najaarsnota.

Jaarlijks nemen we een meerjareninvesteringsplan op in de begroting. De inzet van de in dit plan genoemde vervangingsinvesteringen en investeringen in het kader van nieuw beleid is gedelegeerd aan ons college. In het vigerend inkoopbeleid zijn voldoende waarborgen opgenomen voor een doelmatige besteding van de beschikbaar gestelde middelen. De uitvoering van de investering vindt dan ook conform het inkoopbeleid plaats. Investeringskredieten worden continu bewaakt. Verwachte onder- en overschrijdingen worden bij elke rapportage van de beleidscyclus gefundeerd en beargumenteerd.

We maken onderscheid tussen vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen. Vervangingsinvesteringen betreffen investeringen welke in het verleden gedaan zijn en die om technische danwel economische redenen vervangen dienen te worden. Binnen de meerjarenbegroting zijn voor deze vervangingen financiële middelen opgenomen. Deze vervangingsinvesteringen hebben dus geen financiële consequenties voor de begroting. De vervangingsinvesteringen worden daarom niet nader toegelicht.

Nieuwe investeringen betreffen investeringen die nog niet eerder aan u zijn voorgelegd ter goedkeuring. Dekking van deze investeringen is te vinden binnen de meerjarenbegroting (b.v. uit structureel nieuw beleid budget). Hierna vindt u een nadere onderbouwing van deze nieuwe investeringskredieten.

Wij vragen u om formele toestemming te verlenen voor de nieuwe investeringskredieten.

1C Sport en bewegen

Investeringen in sportparken

Onder 1C is aangegeven dat de onderhoudsvoorziening is opgeheven. Dat betekent onder meer dat er in noodzakelijke faciliteiten wordt geïnvesteerd, om de sportparken adequaat te kunnen faciliteren. Deze investeringen bedragen in totaal afgerond € 147.000 , en bestaan uit

Bilderberg:

Beregeningsautomaten	€ 25.410
Veld -of terrein afrastering	€ 9.680
Trainingsveld wordt wedstrijdveld	€ 33.275

Wilhelmina:

Beregeningsautomaten	€ 52.635
Veld- of terrein afrastering	€ 25.543

2A Ruimtelijke ontwikkeling

Vorbereidingskredieten

Vorbereidingskredieten zijn ten behoeve van het voorbereiden van projecten (vorbereiding: stedenbouwkundige kaders, verkoop ed)

- Bramstreeflandweg Renkum: voormalige schoollocaties	€ 131.250
- Albert Schweitzer locatie Renkum:	€ 87.250

2E Verkeer

Kalimaropad

Naar aanleiding van een door u ingediend amendement over het verleggen van dit pad zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart. Er is een bijeenkomst met buurtbewoners geweest op 5 november en mede op basis van de inbreng is een bestek gemaakt, de kosten bedragen € 60.000. Door nadelen op andere projecten is de financiële ruimte die er was vervallen. Daarom vragen wij extra middelen hiervoor aan, zie financiële bijstellingen.

2M Riolering en water/ 2P Wegen, straten en pleinen

Aanpak wateroverlast en onderhoud paden begraafplaats Oosterbeek Noord

Door een groot hoogteverschil op de begraafplaats en het niet functioneren van de huidige infiltratievoorzieningen is tijdens hevige regenbuien veel wateroverlast. De huidige infiltratievoorzieningen zijn sterk verouderd en dienen vervangen te worden. Daarnaast is uit de wegininspecties naar voren gekomen dat de paden op de begraafplaats aan onderhoud toe zijn.

Het project wordt momenteel integraal voorbereid waarbij de padenstructuur gehandhaafd blijft. Naar verwachting start de uitvoering in het derde kwartaal van dit jaar.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is niet voorzien in het realiseren van hemelwaterinfiltratievoorzieningen.

2M Riolering en water

Binnen het product 2M Riolering en water worden de volgende nieuwe investeringskredieten voorgelegd:

- Vervanging rioolstreng Dr. Brevéestraat Oosterbeek
- Rioolvervanging Stationsweg Oosterbeek
- Rioolvervanging Enkweg en Groenendaalseweg Renkum
- Reconstructie diverse locaties Oosterbeek Noord Oost
- Reconstructie Telefoonweg Renkum
- Reconstructie Dalweg Doorwerth
- Reconstructie J.J. Talsmalaan Oosterbeek
- Aanpak wateroverlast omgeving Bredeschool Oosterbeek
- Onderzoek zuiveringssituatie Rosandepolder
- Renovatie bak op waterzuivering Renkum
- Onderzoek aanpak bergingsriool Doorwerth
- Vervangen putten Wolfhezerweg Wolfheze

Vervanging rioolstreng Dr. Brevéestraat Oosterbeek

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is voorzien in het vervangen van riolering. Basis voor de daadwerkelijke vervanging is de huidige toestand van de riolering. Uit de inspectie blijkt dat één rioolstreng in de Dr. Brevéestraat in slechte staat verkeerd en vervangen moet worden. Uit inspectiebeelden blijken de aangrenzende strengen in redelijke staat te verkeren waardoor op kort termijn ingrijpen niet noodzakelijk is. Afstemming met andere disciplines moet nog plaats vinden. Deze afstemming is nodig om zo kostenefficiënt mogelijk te werken en overlast voor bewoners te beperken. Het lijkt echter op dit moment aannemelijk dat de impact op de openbare ruimte beperkt is waardoor de kans op een mogelijke herinrichting heel klein is.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is voorzien in het vervangen van riolering. Voor de rioleringswerkzaamheden is nog geen raming opgesteld. Uit een eerste inventarisatie wordt verwacht dat de kosten rond de € 20.000 liggen. Uitvoering is gepland in het derde of vierde kwartaal van dit jaar.

Rioolvervanging Stationsweg Oosterbeek

De weg heeft de levensduur van 60 jaar gepasseerd. Uit periodieke wegininspecties en onderzoeken blijkt dat grote delen van de Stationsweg aan vervanging toe zijn. Uit deze inspectiegegevens komt naar voren dat de veiligheid voor de weggebruiker in geding komt. Het belang van de Stationsweg als ontsluitingsweg en belangrijke ov-route, maakt dat de Stationsweg een hoge uitvoeringsprioriteit heeft.

Hiervoor is een krediet benodigd van € 75.000 t.b.v. de voorbereiding van het project. Dit krediet wordt gedekt uit de beschikbaar gestelde reconstructie en rehabilitatie budgetten. In 2021 zal krediet worden aangevraagd voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Daarnaast is uit de integrale inventarisatie gebleken dat een viertal rioolstrengen vervangen dienen te worden. De riolering binnen het projectgebied is nog in goede staat echter blijkt uit de hydraulische berekeningen een diameter vergroting noodzakelijk. Deze diameter vergroting is noodzakelijk om wateroverlast (in de toekomst) te voorkomen. Daarnaast zal de openbare ruimte zoveel als mogelijk afgekoppeld worden.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is voorzien in het vervangen van riolering. Voor de rioleringswerkzaamheden is nog geen raming opgesteld. Uit een eerste inventarisatie wordt verwacht dat de kosten voor riolering rond de € 100.000 liggen. De voorbereiding is reeds gestart. De uitvoering staat gepland voor het tweede kwartaal van volgend jaar.

Rioolvervanging Enkweg en Groenendaalseweg Renkum

Beide wegen hebben de levensduur van 60 jaar gepasseerd. Uit wegininspecties en diverse onderzoeken blijkt dat de Enkweg en Groenendaalseweg in Renkum aan vervanging toe zijn. Uit deze inspectiegegevens komt ook naar voren dat de veiligheid voor de weggebruiker in geding komt. De restlevensduur van de verhardingsconstructie is zeer beperkt tot nihil. Hiervoor is een krediet benodigd van € 575.600. Dit krediet wordt gedekt uit de beschikbaar gestelde reconstructie en rehabilitatie budgetten .

Daarnaast is uit de integrale inventarisatie gebleken dat alle rioolstrengen binnen het projectgebied vervangen dienen te worden. Deze keuze is tot stand gekomen door diverse zaken met elkaar af te wegen zoals aanlegjaar (1957) en het uitvoeren van diverse maatregelen de komende 15-25 jaar (wortelfrezen, deelliniers, relinen) versus het volledig vervangen van het stelsel. Het volledig vervangen van het stelsel biedt daarnaast de kans om de openbare ruimte af te koppelen. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is voorzien in het vervangen van

riolering. De kosten voor dit project worden op dit moment geschat op € 370.000. De uitvoering is gepland voor het eerste kwartaal van volgend jaar.

Reconstructie diverse locaties Oosterbeek Noord Oost

Uit wegininspecties blijkt dat een groot deel van de wegen in Oosterbeek Noord Oost (gelegen tussen het spoor, de Lebretweg, de Utrechtseweg en de Schelmseweg) aan vervanging toe zijn. Op dit moment is gestart met het maken van een integrale inventarisatie om de diverse belangen van de verschillende disciplines in beeld te brengen. Hierbij wordt ook het huidige rioolstelsel beoordeeld. Op dit moment is nog niet bekend wat de omvang van het project wordt en wat de financiële consequenties voor de diverse disciplines zal zijn.

Wanneer de integrale inventarisatie heeft plaatsgevonden wordt een projectplan opgesteld. De verwachting is dat deze in het derde kwartaal van dit jaar gereed is. Het projectplan beschrijft omvang en impact van het project op gebied van geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit.

Reconstructie Telefoonweg Renkum

De weg heeft de levensduur van 60 jaar gepasseerd. Uit wegininspecties en onderzoeken blijkt dat grote delen van de Telefoonweg aan vervanging toe zijn. Uit deze inspectiegegevens komt naar voren dat de veiligheid voor de weggebruiker in geding komt. De restlevensduur van de verhardingsconstructie is zeer beperkt tot nihil. Het belang van de Telefoonweg als ontsluitingsweg, maakt dat de Telefoonweg hoge uitvoeringsprioriteit heeft. Hiervoor is een krediet benodigd van € 1.201.000. Dit krediet wordt gedekt uit de beschikbaar gestelde reconstructie en rehabilitatie budgetten.

Daarnaast is uit de integrale inventarisatie gebleken dat er geen werkzaamheden aan de riolering hoeven plaats te vinden. Wel is de opdracht gegeven om de openbare ruimte zoveel als mogelijk af te koppelen. De kosten voor het afkoppelen zijn geraamd op € 22.000. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is niet voorzien in het realiseren van hemelwaterinfiltratievoorzieningen.

De uitvoering van de werkzaamheden starten naar verwachting in het derde kwartaal van dit jaar.

Reconstructie Dalweg Doorwerth

Uit wegininspecties blijkt dat (delen van) de Dalweg aan groot onderhoud toe zijn. Op dit moment is gestart met het maken van een integrale inventarisatie om de diverse belangen van de verschillende disciplines in beeld te brengen. Hierbij wordt ook het huidige rioolstelsel binnen, en aangrenzend aan, het plangebied beoordeeld. Op dit moment is nog niet bekend wat de omvang van het project wordt en wat de financiële consequenties voor de diverse disciplines zal zijn.

Wanneer de integrale inventarisatie heeft plaatsgevonden wordt een projectplan opgesteld. De verwachting is dat deze in het derde kwartaal van dit jaar gereed is. Het projectplan beschrijft omvang en impact van het project op gebied van geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit.

Reconstructie J.J. Talsmalaan Oosterbeek

Uit wegininspecties blijkt dat de J.J. Talsmalaan aan vervanging toe is. Op dit moment is gestart met het maken van een integrale inventarisatie om de diverse belangen van de verschillende disciplines in beeld te brengen. Hierbij wordt ook het huidige rioolstelsel beoordeeld. Op dit moment is nog niet bekend wat de omvang van het project wordt en wat de financiële consequenties voor de diverse disciplines zal zijn.

Wanneer de integrale inventarisatie heeft plaatsgevonden wordt een projectplan opgesteld. De verwachting is dat deze in het derde kwartaal van dit jaar gereed is. Het projectplan beschrijft omvang en impact van het project op gebied van geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit.

Aanpak wateroverlast omgeving Bredeschool Oosterbeek

Het terrein rondom de Bredeschool (gelegen tussen de Marienbergweg en de van Spaenweg) kent een behoorlijk hoogte verloop. Het goed bergen en infiltreren van hemelwater is hier van groot belang. De huidige infiltratievoorzieningen zijn in het verleden dusdanig aangebracht dat deze niet of nauwelijks te onderhouden zijn. Hierdoor werken de voorzieningen niet meer en ontstaat wateroverlast. Om het wateroverlast op te lossen wordt momenteel onderzoek gedaan naar het realiseren van nieuwe robuuste voorzieningen die toekomstbestendig zijn en goed te onderhouden. Wanneer we in beeld hebben hoe deze voorzieningen eruit komen te zien wordt een raming gemaakt. Op dit moment worden de kosten globaal ingeschat op 20.000. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is niet voorzien in het realiseren van hemelwaterinfiltratie-voorzieningen. De uitvoering van de werkzaamheden starten naar verwachting in het derde kwartaal van dit jaar.

Onderzoek zuiveringssituatie Rosandepolder Oosterbeek

In de Rosandepolder liggen ca. twintig woonboten op grondgebied van de gemeente Renkum. Vanuit de wet milieubeheer draagt elke gemeente zorg voor de doelmatige inzameling en transport van afvalwater wat vrijkomt binnen haar grondgebied. In de Rosandepolder is dit nu deels niet het geval. Jaren geleden zijn meerdere IBA's gerealiseerd, maar de meeste functioneren niet meer. De woonboten zijn nu deels niet aangesloten op een riolerings-/ of zuiveringssysteem voor het afvoeren van vuil water. Rijkwaterstaat heeft aangegeven dat zij handhavend wil gaan optreden. Reden voor de gemeente Renkum om samen met de gemeente Arnhem (die hier ook meerdere woonboten heeft liggen) te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de woonboten aan te sluiten op het gemeentelijk riolerings-/ zuiveringssysteem. Naar aanleiding van het onderzoek kan gekozen worden naar het meest passende systeem op deze locatie. De kosten van het realiseren van zo'n systeem kunnen op dat moment globaal in beeld worden gebracht. Gestreefd wordt om in 2020 de gehele werkvoorbereiding (overleg woonbooteigenaren, vergunningaanvragen en evt. subsidie-mogelijkheden) te hebben afgerond zodat in 2021 gestart kan worden met de uitvoering. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is niet voorzien in het realiseren van een nieuwe zuiveringssituatie op deze locatie. Omdat de werkzaamheden gepland staan voor 2021 zal dit in een nieuwe gemeentelijk rioleringsplan mee genomen worden.

Renovatie buffervoorziening op waterzuivering Renkum

De vuilwaterbuffervoorziening (ook wel bak Z genoemd) op de waterzuivering in Renkum is aan onderhoud toe. Zowel het bouwkundige als het mechanische deel van de voorziening vertoont veel slijtage. Op dit moment wordt de omvang en de aanpak voor renovatie bepaald. In deze initiatieffase is het nog niet mogelijk om een inschatting van de kosten te maken. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is niet voorzien in het renoveren van deze buffervoorziening.

Vervangen putten Wolfhezerweg Wolfheze

Uit recente inspectie blijkt dat een tweetal putten op de Wolfhezerweg, ter hoogte van de kruising met de Duitsekampweg, vervangen moeten worden. Deze werkzaamheden moeten vooruitlopend op de reconstructie van de Wolfhezerweg uitgevoerd worden. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, 'Water Stroomt' 2016-2020, is voorzien in het vervangen van riolering inclusief putten. De kosten voor dit project worden geschat op € 10.000. De uitvoering is gepland voor het tweede kwartaal van dit jaar.

ICT

Investeringsplan ICT 2019

Het investeringsplan is geactualiseerd. In onderstaande tabel treft u het geactualiseerd investeringsplan aan. De daarop betrekking hebbende financiële consequenties zijn verantwoord bij product 3C. Organisatie & bedrijfsvoering en worden middels dotatie aan en onttrekking uit de reserve ICT geëgaliseerd.

Investeringsplan ict 2019 - 2023

jaar	Investering	(afschr. termijn)	Kapitaallasten			
			2020	2021	2022	2023
2019	12.000	4	2	3	3	3
2020	131.000	4	19	35	35	34
2021	100.000	4	0	15	27	26
2022	330.000	4	0	0	49	89
	573.000		21	53	113	152

Voortgang investeringskredieten

Tabellen verloop investeringskredieten

Als gevolg van het invoeren van een nieuw financieel systeem per 1 januari 2020 zijn de gegevens m.b.t. de kredieten van 2019 en eerder nog niet beschikbaar. Om deze reden zijn er geen tabellen met het verloop van de investeringskredieten in de voorjaarsnota opgenomen. In de Najaarsnota 2020 zullen deze wel beschikbaar zijn.

ICT

Dezta SaaS (Squit 2020 Wro)

Het project om Dezta om te zetten naar SaaS is afgerond. We zijn binnen de originele raming gebleven. De technische belemmeringen die het project vertraagden, zijn in de loop van 2019 verholpen.

Vastgoed

Vorbereiding renovatie gemeentehuis

Het onderzoek (opdracht adviesbureau) zit in de afrondende fase. Echter voor definitieve afronding dient eerst de visie op de organisatie met de raad te worden gedeeld.

Nieuwbouw Brandweerpost Wolfheze

Grondaankoop is in principe rond en wordt het college binnenkort voorgelegd. Daarna de volgt de ontwerpfase en uitvoering wordt verwacht in Q1 2021. Naar verwachting is aanvullend krediet nodig, gezien de stijgende grond- en uitvoeringskosten.

Renovatie gymzaal W. van Arnhemweg

Vorbereidingen voor aanbesteding om tot een bouwteam te komen zijn opgestart. Aangevraagd budget zal niet toereikend zijn. Het benodigd aanvullend krediet wordt naar verwachting in de najaarsnota verwerkt.

Renovatie sporthal Doorwerth

Voor de sporthal Doorwerth wordt een nieuw renovatieplan opgesteld.

Kunstgrasveld Wilhelmina sportpark

Het kunstgrasveld is gerealiseerd en in gebruik genomen. Dit budget kan worden afgesloten.

Riolering

Wateroverlast Weverstraat

De werkzaamheden in de Weverstraat zijn zo goed als gereed. Op dit moment vinden in overleg met de werkgroep Weverstraat nog afrondende werkzaamheden plaats.

Rioolvervanging Keijenbergseweg te Renkum

De uitvoeringswerkzaamheden zijn in juni 2019 gestart en eind 2019 voor het grootste deel afgerond. Het project wordt in het tweede kwartaal van 2020 volledig afgerond. Binnen dit project is circa 400 meter riool vervangen en circa 86 meter riool gerenoveerd.

Raamovereenkomst relinen gemeentebreed

Momenteel wordt gewerkt aan een afwegingskader om weloverwogen keuzes te maken welke wijze van rioolrenovatie het meest passend is op een specifieke locatie. De inspectiegegevens en hydraulische berekeningen zijn hiervoor input. Op basis van dit afwegingskader wordt het te relinen areaal bepaald wat vervolgens in een raambestek op de markt wordt gezet. De voorbereidingen hiervoor starten in 2020.

Rioolvervanging Brinkweg

De uitvoeringswerkzaamheden zijn begin dit jaar gestart. Het riool, circa 50 meter, is reeds vervangen. Het straatwerk moet nog aangebracht worden. De planning van het straatwerk is afhankelijk van de realisatie van de bergingen. De aanbesteding en gunning van de werkzaamheden hebben plaatsgevonden.

Afval

Kliko's

Op verzoek van inwoners is in 2019 een aantal extra kliko's uitgezet. Het gaat daarbij vooral om de kliko's voor papier en gft+e. De kosten die ACV hiervoor heeft gemaakt zijn nog niet in rekening gebracht. Ook in 2020 kunnen inwoners nog om extra kliko's vragen. Het restantbudget wordt hiervoor ingezet. Voor gft+e kliko's betaalt de inwoner een bijdrage van € 30,- Dit is bij alle ACV gemeenten het geval.

Ondergrondse containers

Het restant van het budget wordt aangewend voor een eventuele nieuwe locatie voor een ondergrondse container.

Extra aanpassingen (afval)

- In 2019 is de proef met gekoelde gf+e containers voor hoogbouwbezoekers afgerond. De container, gekoeld en voorzien van ozon-generator tegen vervelende luchtjes, heeft onvoldoende draagvlak. In 2020 is gestart met een nieuwe proef en worden vijf gf+e zuilen in de openbare ruimte geplaatst. Deze proef wordt in 2021 geëvalueerd.
- Om het aantal bijplaatsingen te verminderen zijn de ondergrondse containers aan de Richtersweg in Doorwerth voorzien van een vriendelijker aankleding. Samen met de voortdurende aandacht van de Schone Buurt Coach is deze proef een succes, er zijn aanzienlijk minder bijplaatsingen.

Verkeersmaatregelen

MUP Wolfhezerweg & 30km/uur-gebied

Als gevolg van verschillende nieuwe inzichten en ontwikkelingen heeft de besteksvorbereidingsfase meer tijd gevraagd dan vooraf ingeschat. Inmiddels is een nieuwe bebouwde komgrens Wolfheze (noordzijde) vastgesteld, een overeenkomst grondverwerving met Het Schild opgesteld, duurzame keuzes gemaakt ten aanzien van verhardingstype en afwatering en is er zicht op het kostenniveau. Het project wordt in de uitvoering gesplitst in een deel Noord en een deel Zuid.

P+R Wolfheze

Project is gereed. Verrekening met NS heeft plaatsgevonden.

Heidesteinlaan-N225

Dit betreft een bijdrage aan de aanpassing kruising N225 en Heidesteinlaan uitgevoerd door de provincie. Er is een verkeersregelinstantie geplaatst en de gemeente draagt 1/3 bij aan de kosten die de provincie heeft gemaakt.

Fietsstraat Benedendorpsweg

De stukken liggen bij de accountant en kunnen vervolgens bij de provincie Gelderland ingeleverd worden voor vaststelling.

Toegankelijkheid buurtbushaltes

De uitvoering en subsidieafhandeling zijn gereed. De bijdrage van de provincie is hoger uitgevallen dan ingeschat. Bijna 2/3 van de buurtbushaltes is nu toegankelijk gemaakt.

Zebrapaden beter duiden

De oversteekplaats bij het winkelcentrum in Doorwerth is gereed. Vanwege capaciteitstekort is er extern ingehuurd om deze locatie alsnog in 2019 uit te voeren.

Fietspad Fonteinallee-Noordberg N225

De voorbereiding van het fietspad is stilgelegd in afwachting op ontwikkeling in het kader van de PAS-regeling en om de verwachte overschrijding van het deel Benedendorpsweg-Klingelbeekseweg op te vangen binnen het MUP. De Veerweg is als onderdeel van het Nederrijnpad (Snelfietsroute Arnhem-Wageningen) uitgevoerd in rood asfalt.

Spoorwegovergang Wolfheze

Voor de spoorwegovergang gingen we uit van een realisatiesubsidie die niet doorgaat doordat we het niet gaan realiseren (zoals voorgenomen). Provincie en ProRail willen de realisatiesubsidie niet hier meer voor gaan inzetten, maar voor een definitieve oplossing gaan. Alle kosten van de voorbereiding komen ten laste van de gemeente.

De raad heeft op 24 april de ontwerputgangspunten spooronderdoorgang vastgesteld die als basis dienen voor een inpassingsontwerp voor een spooronderdoorgang. De kostenraming ligt bij het Ministerie en dit najaar verwachten we zicht op de bijdrage van het Ministerie en of ze bereid zijn ook deels risicodragers te worden. Over de kostenverdeling zijn we verder in gesprek met provincie Gelderland, regio AN, gemeente Arnhem en ProRail.

Parkeren: Parkeerplaatsen Lage Oorsprong

Het project is gereed. In samenwerking met Gelders Landschap en Kastelen zijn langspaarvakken gerealiseerd. GLK heeft de projectuitvoering begeleidt en daarnaast nog een financiële bijdrage geleverd. De Tuin de Lage Oorsprong zal ook een bijdrage doen, welke nog niet in bovenstaande cijfers verwerkt is. In uitgebreide samenspraak met de omgeving is een plan opgesteld waaronder het instellen van 30km/u en een parkeerverbod.

Onderwijshuisvesting

Nieuwbouw scholen Renkum/Heelsum

De school is vorig jaar opgeleverd en in gebruik genomen. Het krediet kan nog niet worden afgesloten omdat er nog kosten gemaakt gaan worden. Het project kan binnen budget worden gerealiseerd.

Buitenruimte school Renkum/Heelsum

In 2019 is de gehele buitenruimte gebruiksgereed gemaakt en opgeleverd. Een paar kleine onderdelen moeten nog. Dit is naar verwachting halverwege 2020 gereed. Daarnaast zitten er twee groeiseizoenen onderhoud op het groen waarvoor ook kosten gemaakt worden.

Leer- en ontmoetingscentrum Doorwerth (LOC): nieuwbouw school

Er komt definitief geen gymfaciliteit bij het LOC. Al het bewegingsonderwijs gaat plaatsvinden in de sporthal Doorwerth. Hiervoor wordt een renovatieplan geactualiseerd, dat als basis dient voor de (aanvullende) kredietaanvraag bij de raad.

Met de schoolbesturen worden afspraken gemaakt over de project- en proceskaders van de nieuwbouw school. Het kavelpaspoort voor de nieuwe school wordt binnenkort ter goedkeuring voorgelegd aan b&w.

MFC 3b4

MFC Doelum

Ten aanzien van de buitenruimte moeten nog een aantal dingen worden afgerond. We verwachten dat dit halverwege 2020 geheel is afgerond. Daarnaast zitten er twee groeiseizoenen onderhoud op het groen die uit het krediet gedekt worden.

Reserves

Staat van reserves	Begin stand	Resultaat vorig jaar	Storting	Onttrekking	Eindstand
<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Weerstandsreserve	3.539	537			4.076
vrije algemene reserve	6.130	30	322	-1.323	5.159
Algemene reserve	9.669	567	322	-1.323	9.235
Sociaal Domein	753			-343	410
Landschapbasisplan	29	0	0	-17	12
Airbornactiviteiten	66			-45	21
Reserve algemene uitkering	280			-21	259
Reserve ICT	821		105	-360	566
reserve MUP	272	0	0	-28	244
Reserve onderhoud gebouwen	3.487		384		3.871
Reserve bedrijven terreinen	1.466			-1.443	23
Reserve onderwijshuisvesting	1.060			-263	797
Reserve wegenonderhoud	70	0	0	-70	0
Reserve mfc 3b4	39				39
Reserve herstelksten sleuven lasgaten	33	0	0	0	33
Reserve vervangen openbare verlichting	965	0	0	-104	861
Reserve kaplasten vastgoed	352			-33	319
Reserve kaplasten OHV	0		132		132
Bestemmingsreserve	9.693	0	621	-2.607	7.587
Totaal reserves	19.362	567	943	-3.930	16.822

In deze voorjaarsnota zijn een aantal toevoegingen c.q. onttrekkingen aan reserves gedaan. In onderstaande tabel ziet u het herziene verloop (begroot) van de reserves in 2020 na verwerking van de mutaties in deze voorjaarsnota.

Toelichting op de begrote toevoegingen en onttrekkingen (bedragen x € 1.000):

Weerstandsreserve

	2020
Per 1-1	3.539
Aanvulling i.v.m. norm 100% weerstandsvermogen (voorstel aan raad: uit resultaatbestemming 2019)	537
Per 31-12	4.076

Vrije algemene reserve

		2020
	Per 1-1	6.130
	Terugstorting i.r.t. de in 2016 gevormde voorziening vertrekarrangement BOR (NJN 2016)	18
	Reservering accres Septembercirculaire 2019	307
	Resultaat 2019	30
	Onderhoud wegen	-750
	Onderhoud groen	-350
	Co-financiering	-223
	Per 31-12	5.159

Reserve Sociaal Domein

Bij de jaarrekening 2019 hebben wij u geïnformeerd dat het niet ingezette deel van de reserve SD, groot € 1.805.000 in deze jaarrekening vrij gevallen is ten gunste van het resultaat. In onderstaande tabel treft u de nog resterende geplande onttrekkingen aan de reserve SD aan voor de jaren 2020 t/m 2022.

<i>Reserve SD (x 1.000)</i>	2020	2021	2022
Stand 01-01	753	410	200
Exploitatie WSW	-245	-200	-200
Investeringsplan SD	-60		
Backoffice SD	-38	-10	
Stand 31-12	410	200	0

Landschapsbasisplan

		2020
	Per 1-1	29
	Motie versoberen onderhoudsniveau groen (Begr. 2020)	-17
	Per 31-12	12

Airborne-activiteiten

		2020
	Per 1-1	66
2L	Airborne activiteiten 2020	-45
	Per 31-12	21

Reserve algemene uitkering

		2020
	Per 1-1	280
1C	Uitname 2020	-21
	Per 31-12	259

Reserve ICT

		2020
	Per 1-1	821
	Vervangingsinvesteringen ICT	102
	Taakstelling ICT (NJN 2017)	-100
	Inzet VJN 2020	-260
	Mutatie investeringsplan 2020	3
	Per 31-12	566

Voor wat betreft de inzet van € 260.000 bij deze voorjaarsnota wordt verwezen naar de toelichting binnen programma 3 Organisatie, product 3C Organisatie en Bedrijfsvoering.

Reserve MUP

		2020
	Per 1-1	272
2E	Conform primitieve begroting	-28
	Per 31-12	244

Reserve onderhoud gebouwen

		2020
	Per 1-1	3.487
3D	Vrijval t.g.v. gemeentehuis	36
4C	Storting i.v.m. vervallen voorziening	361
1C	Inzet voor renovatie sporthal Doorwerth	- 11
3D	Inzet voor aircoinstallatie Veentjesbrug	- 2
	Per 31-12	3.871

Reserve bedrijven terreinen

		2020
	Per 1-1	1.466
2J	Invulling taakstelling PPN	-1.300
2J	Afronding projecten herstructurering	- 93
2A	Visie Klingelbeekseweg	-50
	Per 31-12	23

Reserve onderwijshuisvesting

		2020
	Per 1-1	1.060
1B	Aanwending op basis van raadsvoorstel Doorwerth (VJN 2019)	-263
	Per 31-12	797

Reserve wegenonderhoud

		2020
	Per 1-1	70
2P	Groot onderhoud wegen (VJN 2020)	-70
	Per 31-12	0

Reserve MFC Doelum

		2020
	Per 1-1	39
	Per 31-12	39

Reserve herstelkosten sleuven en lasgaten

		2020
	Per 1-1	33
2P	Conform primitieve begroting	0
	Per 31-12	33

Reserve vervangen openbare verlichting

		2020
	Per 1-1	965
2P	Conform primitieve begroting	-104
	Per 31-12	861

Reserve kapitaallasten vastgoed

		2020
	Per 1-1	352
	T.b.v. kapitaallasten concertzaal	- 8
	T.b.v. kunstgrasveld Wilhelmina sportpark	- 25
	Per 31-12	319

VJN = voorjaarsnota; NJN = najaarsnota; prim = primitieve begroting